Ἔτος Θ' — Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1892 — Ἀριθ. 6

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΔΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59
Ἕκαστον φύλλον τιμᾶται λεπτῶν 20.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Εσωτερικοῦ δρ. 10.—Ἐξωτερικοῦ φρ.-χρ. 12.—Ρωσ. ρούβλ. 5

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπιμνημόσυνος ἐπιγραφὴ εἰς Α. Ρ. Ραγκαβῆν. Α'. Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τῆς Α. Υ. τοῦ πρίγκηπος Βερνάρδου, διαδόχου τῆς Σὰξ Μάϊνιγκεν.—Β'. Ἀναφορὰ πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Δημ. Συμβουλίου Ἀθηναίων, ὑπὸ Ι. Μ. Δαμβέργη. — Γ'. Ἀπόσπασμα ἐκ τῶν πρακτικῶν τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου.
Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες ἐν Βιθυνίᾳ, ὑπὸ Γ. Δ. Παχτίκου.
Τὰ φάσματα καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ αὐτῶν βεβαίωσις, κατὰ τὸν Φλαμμαριῶνα. Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, ὑπὸ Θ. Ἀμίρου.
Κορνήλιος Κ. Φέλτων. Φιλελληνικὴ Πινακοθήκη, ὑπὸ Γ. Δ. Κ. (Συνέχεια).
Τὰ Ματάκια της. Ποίημα Ἀ. Βραχνοῦ.
Ὁ Πειρασμός, διήγημα Balduin Groller. Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ, ὑπὸ Φ. Α. Κ.
Τὸ Ἄστρον τοῦ Μερουάν. Ἀραβικὴ διήγησις τοῦ Ἀβδὸν δὲ Πάθ. Μετάφρασις ἐκ τῆς Καστιλιανῆς, ὑπὸ Γ. Ν. Μαυράκη. (Συνέχεια).
Ψηφιδωτόν.
Εἰδήσεις τῆς Ἑβδομάδος. Ἐγχώρια—Ἐξωτερικά—Ἀρχαιολογία—Φιλολογία—Καλλιτεχνία.
Ἐφημερίδες. Ἀνέκδοτα, Περίεργα, Ποικίλα.
Ἰδιαίτερα Γράμματα.
Νέα Βιβλία.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΕΙΣ Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΝ

Α'

[Ἀπόσπασμα ἐξ ἐπιστολῆς πρὸς τὸν κ. Ἀν. Κωνσταντινίδην, ἀποσταλέντα τῇ Α. Υ. ἀντίτυπον τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Λεξικοῦ τοῦ Α. Ρ. Ραγκαβῆ].

«Ὁ τόσον αἰφνίδιος θάνατος τοῦ κλεινοῦ συγγραφέως μὲ συνεκίνησε βαθέως, δικαίως δὲ πενθεῖ ὁλόκληρος ὁ ἑλληνικὸς λαός, καὶ μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ ἀγαπῶντες τὴν Ἑλλάδα ἄνευ ἐξαιρέσεως κόμματος. Ἦτο τῷ ὄντι ὁ ἀείμνηστος ἓν ἀγλάϊσμα τῆς πατρίδος του, ἔσχατον λείψανον μεγάλου παρελθόντος, ὅστις εὐηργέτησε πολυειδῶς τὸ Ἔθνος τῶν Ἑλλήνων. Ἐν Γερμανίᾳ ἔνθα ἀντεπροσώπευσε τὸ ἔθνος του δώδεκα ἔτη, ἀπήλαυσε μεγάλης ὑπολήψεως, ἰδίως δὲ ὁ ἔνδοξος αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος Α'. καὶ ἡ αὐτοκράτειρα Αὐγούστα, ὁ αὐτοκράτωρ φρειδερῖκος καὶ ἡ σύζυγός του ἔτρεφον πρὸς τὸν ἄνδρα ἄκραν συμπάθειαν, καὶ ὅταν ἐμάνθανον ὅτι ἔμελλον νὰ γράψω πρὸς αὐτόν, μὲ ἐπεφόρτιζον πάντοτε νὰ διαβιβάζω τοὺς χαιρετισμούς των.

Μετὰ πλείστου ἐνδιαφέροντος ἀνέγνωσα εἰς τὴν **Ἑβδομάδα** τὴν πρότασιν νὰ τεθῇ ἄνωθεν τῆς θύρας τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ ἀπέθανε, μαρμαρίνη πλάξ, φέρουσα τὰς λέξεις:

ΕΝΤΑΥΘΑ ΑΠΕΘΑΝΕΝ Ο Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ

Νομίζω αὐτὴν ὡς ἰδέαν λίαν πρέπουσαν καὶ ὡραίαν, ἐλπίζω δὲ ὅτι θὰ πραγματοποιηθῇ ἵνα ἀπονεμηθῇ ὁ ἀνήκων φόρος τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν μνήμην τοῦ ἀνδρός, ὅστις ὡς συγγραφεύς, ὡς πολιτικὸς καὶ ὡς καθηγητὴς προσήνεγκεν ἀλησμονήτους ἐκδουλεύσεις πρὸς τὸν Ἑλληνισμόν».

ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ
Πρίγκηψ Διάδοχος τῆς Σὰξ-Μαϊνιγκεν

Β'

Πρὸς τὸν κύριον Πρόεδρον τοῦ Δημοτικοῦ συμβουλίου Ἀθηναίων

Κύριε Πρόεδρε.

Παρὰ τῶν ἡμετέρων προγόνων καὶ δὴ τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ βιωσάντων, ἐδιδάχθησαν οἱ νῦν πεπολιτισμένοι λαοὶ νὰ θεωρῶσιν ὡς ἰδίαν τιμὴν τὸ ἀποδίδειν τιμὰς εἰς τὴν μνήμην τῶν διανυσάντων βίον ἔξοχον καὶ παραδειγματικόν, συνέχεια δὲ τῶν ἐν Ἀθήναις παλαιῶν ἀναθηματικῶν στηλῶν, εἶνε καὶ αἱ πολλαχοῦ τῆς Ἑσπερίας, ἰδίᾳ δ' ἐν Παρισίοις, ἐντειχιζόμεναι ἐνεπίγραφοι τιμητικαὶ πλάκες, εἰς μνήμην ἀΐδιον εἴτε τῆς ἡμέρας εἴτε τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἀπεβίωσαν τῆς πόλεως, τῆς πατρίδος ἢ τῆς ἀνθρωπότητος εὐεργέται.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν γράφων ἐν τῇ «Ἑβδομάδι» νεκρολογίαν τοῦ ἀειμνήστου Α. Ρ. Ραγκαβῆ ἐξέφραζον τὴν εὐχὴν νὰ ἐντειχισθῇ τοιαύτη πλάξ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐν ᾗ ὁ ἔξοχος οὗτος πολίτης καὶ πολλαχῶς τήν τε πατρίδα καὶ τὴν πόλιν εὐεργετήσας ἀφῆκε τὴν τελευταίαν πνοήν. Τὴν εὐχὴν δ' ἐκείνην οὐ μόνον πλεῖστοι ἡμέτεροι καὶ ξένοι, ἐν οἷς καὶ ὁ θερμὸς τῆς Ἑλλάδος φίλος πρίγκηψ Βερνάρδος, διάδοχος τῆς Σὰξ Μάϊνιγκεν, ὁλοψύχως ἐπεκρότησαν, ἀλλὰ καὶ ἀσμένως πολλοὶ προσηνέχθησαν ἰδίαις δαπάναις νὰ κατασκευάσωσι τὴν πλάκα, ὧν πρῶτος ὁ παρ' ἡμῖν γλύπτης κ. Γ. Βροῦτος.

Φρονῶν ὅμως, κύριε πρόεδρε, ὅτι τοιαύτη καὶ πρωτοφανὴς μάλιστα διὰ τὴν πόλιν μας τιμή, δέον νὰ προέρχηται οὐχὶ ἐξ ἰδιωτῶν ἀνεπισήμων, δυναμένων, ἐὰν εἰσαχθῇ τὸ ἔθος, νὰ πλανῶνται βραδύτερον περὶ τὴν ἐκτίμησιν ἀγαπητῶν νεκρῶν, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς ἀνωτέρας τοῦ Δήμου ἀρχῆς, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω δι' ὑμῶν εἰς τὸ Δημ. Συμβούλιον τὴν εὐχὴν ὅπως ψηφίσῃ:

Νὰ ἐντειχισθῇ ἐπὶ τῆς προσόψεως τῆς οἰκίας ἐν ᾗ ἀπέθανεν ὁ Α. Ρ. Ραγκαβῆς, τιμῆς ἕνεκεν, ἐπιμνημόσυνος ἐπιγραφὴ φέρουσα τὴν ἐπιγραφήν:

«Ἐνταῦθα ἀπέθανεν ὁ Α. Ρ. Ραγκαβῆς»

Εἰμὶ δὲ πρόθυμος, ἐν ᾗ ποτε περιπτώσει ἤθελε ζητηθῆ, νὰ προσφέρω τὴν πλάκα κτλ.

Εἶνε ἀληθὲς, κύριε πρόεδρε, ὅτι πολλῶν μεγάλων, ἰδίᾳ ἀγωνιστῶν, ἀποθανόντων ἐν Ἀθήναις, τὰ ὀνόματα ἔδει νὰ κοσμῶσι πολλὰς αὐτῶν οἰκίας. Διὰ τῆς ὀνοματοθεσίας ὅμως τῶν ὁδῶν ἐπανωρθώθη ἐν πολλοῖς ἡ ἔλλειψις αὕτη. Τοῦ λοιποῦ τοὐλάχιστον αἱ τιμητικαὶ πλάκες ἂς δίδωσιν εἰς τοὺς ἐπιγενομένους τὰ εὐγλωττότερα μαθήματα τῆς ἀμίλλης καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης.

Διατελῶ, κύριε πρόεδρε, μετὰ πάσης πρὸς ὑμᾶς καὶ τὸ Δημοτικὸν συμβούλιον τιμῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 5 Φεβρουαρίου 1892.

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

Γ'

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 5ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

(Ἀπόσπασμα)

«... Ὁ δημοτικὸς σύμβουλος κ. Κ. Γ. Ξένος ὑποβάλλει ἀναφορὰν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς *Ἑβδομάδος*, αἰτουμένου ὅπως πραγματοποιήσῃ ὁ Δῆμος τὴν παρ' αὐτοῦ ἐκφρασθεῖσαν γνώμην περὶ ἐντειχισμοῦ ἐπιμνημοσύνου ἐπιγραφῆς ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ ἀπέθανεν ὁ σοφὸς Ραγκαβῆς.

Τὴν πρότασιν ταύτην ὑποστηρίζει ὁ κ. Κ. Ξένος ὡς ὀρθοτάτην, ἀποδέχεται δὲ *παμψηφεὶ* τὸ Συμβούλιον καὶ παρακαλεῖ τὸν κ. Δήμαρχον νὰ ἐρωτήσῃ τὸν ἰδιοκτήτην τῆς οἰκίας ἐὰν συγκατατίθηται εἰς τοῦτο.»

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΕΝ ΒΙΘΥΝΙΑΙ

Τὸ Ὀρτάκιοϊ, ὅπερ τουρκιστὶ σημαίνει Μεσοχῶρι, ΝΑ τῆς Νικομηδείας 79 χιλιάμετρα ἀπέχον δὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως περὶ τὰ 170, ἅτινα ὁ ἐκεῖθεν εἰς Ἄγκυραν σιδηρόδρομος διατρέχει ἐντὸς 8 περίπου ὡρῶν, εἶνε ὀρεινὴ πολίχνη τῆς Βιθυνίας κειμένη παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ. Ἐκ τῶν κατοίκων αὐτῆς συμποσουμένων εἰς 8 χιλ. ψυχάς, ἓξ μὲν χιλιάδες εἰσὶν ἁρμενόφωνοι Ἕλληνες ὀρθόδοξοι, οἱ δὲ ὑπολειπόμενοι δύο χιλιάδες Ἀρμένιοι. Πολιτικῶς ἐζεταζόμενον ὑπάγεται εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν (καϊμακαμλὴκ) τῆς μικρᾶς κωμοπόλεως Κύβης τῆς νῦν *Κεῦβε* καλουμένης, τῆς ὑπαγομένης εἰς τὴν διοίκησιν (μουτεσαριφλὴκ) τῆς Νικομηδείας. Ἐκκλησιαστικῶς δ' ἀνέκαθεν εἰς τὸν μητροπολίτην τῆς Νικσίας, πάντως ὅμως ἀγεωγραφήτως, διότι ἡ Μητρόπολις τῆς Νικομηδείας εἶνε πολὺ πλησιεστέρα, ἢ ἡ τῆς Νικαίας. Τὸ Ὀρτάκιοϊ μαγευτικὴν τοποθεσίαν καὶ ποιητικὴν θέαν ἔχον, τῷ ἐπισκεπτομένῳ αὐτὸ φαίνεται πολίχνη λίαν ἥσυχος, μονότονος καὶ νεκρά· διότι ἕνεκα τοῦ ὀρεινοῦ καὶ λίαν ἀποκέντρου τῆς τοποθεσίας δὲν ὑπάρχει κίνησις ἐν αὐτῇ καὶ διότι σημαντικὴς ἐμπορίας στερεῖται. Ἀλλ' ὅμως οἱ ὁμογενεῖς κά-

τοικοι φιλοτιμοῦνται νὰ διατηρῶσιν ἀκμαῖον τὸ φρόνημα, τὸν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν ἔρωτα καὶ τὸ πρὸς τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων των ζωηρὸν συναίσθημα. Μαρτύρια τούτων ἔστωσαν τὰ τῶν ἀρρένων καὶ θηλέων ἐκπαιδευτήρια, εἰς ἃ φοιτῶσι περὶ τοὺς 550 μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι, καὶ ὁ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τιμῶμενος παμμέγιστος βυζαντιακοῦ ρυθμοῦ ναός, ὁ δυνάμενος ν' ἀμιλλᾶται πρὸς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν Ἀθηνῶν, ἂν οὐχὶ ὡς πρὸς τὴν πολυτελῆ διακόσμησιν αὐτοῦ, ἀλλὰ τοὐλάχιστον ὡς πρὸς τὸ μέγεθος καὶ τὸ ἁπλοῦν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Τὸ κύριον ἔργον, περὶ ὃ ἀσχολοῦνται οἱ κάτοικοι, εἶνε ἡ βομβυκοτροφία διενεργουμένη κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον, Μάϊον καὶ Ἰούνιον, καὶ ἐν μέρει ἡ γεωργία καὶ ἡ ἀμπελουργία. Ἀξιοσημείωτα δὲ βιομηχανικὰ καταστήματα τοῖς ἡμετέροις καὶ τοῖς Ἀρμενίοις ἀνήκοντα ὑπάρχουσι 5 ἀτμοκίνητα μεταξουργεῖα, ἐν οἷς 500 περίπου γυναῖκες καὶ κόραι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄποροι, ἐργαζόμεναι προσπορίζονται τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Οἱ ἡμέτεροι, καίπερ ὄντες πολυπληθέστεροι τῶν Ἀρμενίων, ἕνεκα ὅμως δεδικαιολογημένων ἱστορικῶν λόγων, ὡς οἰκογενειακὴν μόνον καὶ τοῦ κοινοῦ βίου γλῶσσαν λαλοῦσι τὴν χυδαίαν ἀρμενικήν, μεμιγμένην δὲ καὶ ταύτην μετὰ τόσων ἑλληνικῶν καὶ τουρκικῶν λέξεων, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ ὅλων φράσεων, ὥστε κάλλιστα δύναταί τις νὰ ὀνομάσῃ αὐτὴν διάλεκτον Ἑλληνο-τουρκο-αρμενικήν.

Ἡ νεολαία αὐτῆς δὲν στερεῖται εὐφυΐας, εἶνε δὲ εὐτυχῶς καὶ εἰς ἄκρον φιλομαθὴς καὶ ἐπιδεκτικὴ ὑψηλοτέρας ἀγωγῆς. Οὐδεμία σχεδὸν ἑλληνικὴ τῆς Βιθυνίας κοινότης παρήγαγε καὶ ἀνέδειξε τοσούτους σπουδαστὰς ἔν τε τῇ Κων/πόλει καὶ ἐν Ἀθήναις, ὅσους ἡ ξενόφωνος αὕτη ὁμογενὴς κοινότης.

* * *

Ἡ 23 Ἀπριλίου εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν ἀγαπητὴ ἐκεῖ μετὰ τὸ Πάσχα ἡμέρα. Ἀπὸ τῆς παραμονῆς ἤδη ἔκτακτος παρατηρεῖται ἐν τῇ πολίχνῃ κίνησις.

Ὁ ἑσπερινὸς τελεῖται μετὰ τῆς δυνατῆς λαμπρότητος καὶ ἐπιβλητικότητος. Μετ' αὐτὸν δὲ πάντες, ἀφ' οὗ εὐχηθῶσιν ἀλλήλοις διὰ τὴν ἐπομένην καλὴν ἡμέραν καὶ καλὸν καιρόν, ἀποχωρίζονται. Μόνον ὁ ὅμιλος τῶν νέων εἰς εὐρύχωρόν τι καὶ κατάλληλον τῆς πόλεως μέρος συνερχόμενος, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἐμπειροτέρων ἀγωνιστῶν, ἀσκεῖται διὰ τελευταίαν φορὰν εἰς τοὺς τελεσθησομένους τὴν μεσημβρίαν τῆς ἐπαύριον ἐθνικοὺς ἀγῶνας

Τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, λίαν πρωΐ, ὁ κώδων προσκαλεῖ πάντας εἰς τὸν ναόν, ὁπόθεν μετὰ τὸ τέλος τῆς Δοξολογίας, προπορευομένων τῶν λαβάρων καὶ τῶν ἑξαπτερύγων ἅπας ὁ λαός, οἱ μαθηταὶ τῶν σχολῶν, οἱ ἱερεῖς μετὰ τῶν ψαλτῶν καθ' ὁδὸν ψαλλόντων, ἐκκινοῦσι πρὸς τὸ ἡμίωρον περίπου ἄνωθι καὶ βορείως τῆς πόλεως κείμενον ἐξοχικὸν καὶ σύδδενδρον τοπίον «Ἅγιος Γεώργιος» (Ἅγγ) καλούμενον, ἔνθα ὑπάρχει καὶ μικρὸν παρεκκλήσιον μετὰ ἁγιάσματος τοῦ Ἁγίου. Καθ' ὁδὸν ὅμως, ὅπως πάντες ἀνεξαιρέτως λάβωσι γνῶσιν τῆς εἰς τὸ ἐξοχικὸν παρεκκλήσιον ἐκκινήσεως αὐτῶν, κρούονται καὶ ξύλινα σήμαντρα. Ὁ «Ἅγιος Γεώργιος,» ἔνθα τελεῖται καὶ ἡ θεία λειτουργία, εἶνε θέσις ἐν εἴδει ὀροπεδίου ὑπὸ χλοεροῦ τάπητος ἐστρωμμένη, καὶ ἐπισκεπαζομένη ὑπὸ πυκνοφύλλων καὶ εὐσκίων πλατάνων, ὧν δύο τρεῖς μάλιστα κατά τινα ὑπολογισμὸν ἔχουσι 500 καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν βίον. Μαγευτικώτατον θέαμα παρουσιάζεται ἐνταῦθα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸ κατεσπαρμένον ἐκ μικρῶν ἱστορικῶν χωρίων καὶ κατάφυτον ἐκ σκιερῶν δένδρων λεκανοπέδιον τῆς Κεύβες, δι' οὗ διέρχεται ὁ ὀφιοειδὴς ποταμὸς Σαγγάριος, παραλλήλως πρὸς τὸν ὁποῖον βαίνει γοργῶς κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν καὶ ὁ σιδηρόδρομος τῆς γραμμῆς Κων/πόλεως Ἀγκύρας· πέραν αὐτοῦ φαίνονται τὰ σεμνὰ ὄρη τῆς Νικαίας καὶ ἔτι περαιτέρω ὁ χιονοσκεπὴς καὶ ὑπερήφανος τῆς Προύσης Ὄλυμπος (Κεσὶς-δαγή).

* * *

Περὶ τὴν 11 πρὸ μεσημβρίας ὥραν, ὅτε ἕκαστος πιὼν τὸ ἀπαραίτητον αὐτοῦ ποτόν, τὸ *ρακίον*, ἔχει ἤδη προγευματίσει, ἄρχονται οἱ ἀγῶνες μετὰ μεγίστης ἐπισημότητος καὶ ἀσυνήθους τάξεως. Καὶ πρῶτον τελεῖται ἡ ἱπποδρομία. Δεξιώτατοι ἱππεῖς, ἐπιβαίνοντες εὐπρεπῶν καὶ ἀλαζόνων ἵππων, προσέρχονται εἰς ἐπιτήδειον πρὸς τοῦτο καὶ ὁμαλὸν μέρος, ὅπου ἀναμένει αὐτοὺς τὸ ἀναρίθμητον πλῆθος τῶν θεατῶν. Τὸ μέρος δὲ τοῦτο τὸ χρησιμεῦον ὡς ἱππόδρομος, εἶνε χλοῶδες ὀροπέδιον πλησίον τοῦ «Ἁγίου Γεωργίου», ἔχον 300 περίπου βημάτων μῆκος καὶ πλησίον ὑψώματος κείμενον, ὁπόθεν οἱ θεαταὶ κάλλιον θεῶνται τοὺς ἀγωνιζομένους. Πρὶν ὅμως ἄρξωνται ἀγωνιζόμενοι οἱ ἱππεῖς, ὡρισμένα τινὰ κατάλληλα πρόσωπα ἀναλαμβάνοντα περίπου τὰ αὐτὰ καθήκοντα, ἅτινα εἶχον καὶ οἱ ἑλλανοδῖκαι τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων ἀφοῦ ἐποπτεύουσι καὶ ταῦτα τοὺς ἀγῶνας, ἀνακηρύττοντα τοὺς νικητὰς καὶ καθόλου διέποντα τὰ κατὰ τοὺς ἀγῶνας, ὁρίζουσι προηγουμένως τὴν *ἀφετηρίαν* καὶ τὸ *τέρμα*, ἤτοι τὸ σημεῖον, εἰς ὃ πρέπει νὰ φθάσωσιν οἱ ἱππεῖς· καὶ ἡ μὲν ἀφετηρία σημειοῦται διὰ μιᾶς ἐπὶ τῆς γῆς κεχαραγμένης εὐθείας γραμμῆς, τὸ δὲ τέρμα ἢ διὰ λευκοῦ τινος μανδηλίου ἢ καὶ διά τινος ἀνθρώπου. Ἀφ' οὗ λοιπὸν οὕτως ὁρισθῶσι σαφῶς καὶ ἀκριβῶς ἥ τε ἀφετηρία καὶ τὸ τέρμα, οἱ ἱππεῖς, ὥσπερ συσσωματωθέντες τῷ ἵππῳ φαινόμενοι καὶ ὑπερυψουμένας τὰς μάστιγας ἔχοντες, παρατάσσονται εὐθυγράμμως ἐν τῇ ἀφετηρίᾳ. Δοθέντος δὲ ὑπό τινος τῶν γεροντοτέρων τοῦ σημείου ἢ διὰ τῆς λέξεως «Ἄϊντε», ἢ καὶ διὰ τοῦ «ἐνδύο-τρία», πλήττουσιν εὐθὺς τοὺς ἵππους, ὁπότε ὁ ἀὴρ πληροῦται ὑπὸ τῶν παρακελεύσεων τῶν ἀγωνιζομένων καὶ τοῦ ἤχου τῶν μαστίγων, ὑφ' ὧν μάλιστα παροτρυνόμενοι οἱ ἵπποι μετὰ τῆς ἰδιαζούσης αὐτοῖς ὑπερηφανείας, τοσαύτην ταχύτητα καὶ ὠκυποδίαν δεικνύουσιν, ὥστε, φαίνονται τρόπον τινὰ μετεωριζόμενοι. Ἐκ τῆς μεγάλης δὲ ταύτης ταχύτητος συμβαίνουσιν ἐνίοτε καὶ συγκρούσεις ἵππων καὶ ἱππέων, ἤτοι *ἱππικὰ ναυάγια*, ὅτε καὶ φοβερὰ δυστυχήματα ἐπέρχονται. Τὸ πλῆθος μετὰ κραυγῶν καὶ ἐπευφημιῶν τὸν τάχιστα πάντων φθάσαντα εἰς τὸ τέρμα ἀνακηρύττει νικητήν. Τὸν δὲ ἵππον αὐτοῦ περικυκλοῦν διὰ χειραψιῶν πραΰνει καὶ κολακευτικὰς φράσεις αὐτῷ ἀποτείνει. Ἐὰν δὲ τυχὸν οὗτος εἶνε καὶ λευκός, τότε πολλαχῶς τὸ πρᾶγμα σχολιάζεται· τοῦτο δὲ διότι παρὰ τῷ λαῷ ἀνέκαθεν ἐπικρατεῖ ἡ δοξασία ὅτι ὁ ἵππος τοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἶνε λευκὸς ὡς ἡ χιών. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον ὁ νικητὴς θαυμάζεται καὶ δακτυλοδεικτεῖται οὐ μόνον ὡς τοιοῦτος ἀλλὰ καὶ διότι προστατεύεται ὑπὸ τοῦ Ἁγίου καὶ εἶνε ὁ ἐκλεκτότερος τῶν λοιπῶν ἱππέων. Ὅταν οἱ ἀγωνισθησόμενοι ἱππεῖς ὦσι πολλοὶ τὸν ἀριθμόν, τότε ἡ ἱπποδρομία κατὰ τὸν αὐτὸν πάλιν τρόπον ἐπαναλαμβάνεται δὶς καὶ τρὶς ἐνίοτε.

* * *

Τοὺς ἱππικοὺς τούτους ἀγῶνας διαδέχεται ἀμέσως ἡ πάλη. Ἡ *παλαίστρα* εἶνε ὁμαλὴ καὶ διακρίνεται ἐν αὐτῇ χλόη μόλις φυομένη. Ἅπαντες οἱ θεαταὶ τοποθετοῦνται καθήμενοι ἐπὶ τῆς γῆς κυκλοτερῶς καὶ ὁκλαδόν. Ἐν τῷ μέσῳ ἀφίεται ἱκανὸς κυκλικὸς χῶρος διὰ τοὺς παλαιστάς. Ἐν τῇ πάλῃ προσέρχονται οὐ μόνον οἱ ἡμέτεροι, ἀλλὰ καὶ Ἀρμένιοι καὶ Ὀθωμανοὶ ἐκ τῶν περιχώρων τουρκικῶν χωρίων, οἵτινες συνήθως καὶ συμμετέχουσι ταύτης. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον, ἤτοι τὸν τῆς συμμετοχῆς καὶ τῶν Ὀθωμανῶν, ἡ ἔκβασις τῆς πάλης λαμβάνει ὅλως διόλου χαρακτῆρα ἐθνικόν, καὶ ἡ νίκη καὶ τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ σχολιάζεται διαφοροτρόπως. Ἐκ τῶν παλαιστῶν οὐδεὶς γνωρίζει μετὰ τίνος θ' ἀγωνισθῇ. Γίνεται δὲ ἡ πάλη ὡς ἑξῆς: Δύο ἀντίπαλοι, παιανιζούσης καὶ τῆς ἐγχωρίου μουσικῆς συνισταμένης συνήθως ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου αὐλοῦ (χαβάλ), εἰσέρχονται εἰς τὸ μέσον τοῦ κύκλου γυμνοί, μόνον δὲ περὶ τὴν ὀσφὺν περίζωμα ἔχοντες, ὡς οἱ κολυμβηταί. Εἰρήσθω δ' ἐνταῦθα, ὅτι, εἰς προγενεστέρους χρόνους, καθ' ἃ διηγοῦνται ἡμῖν οἱ ὀλίγοι ἐπιζῶντες γέροντες, οἱ ἀγωνιζόμενοι ἠλείφοντο δι' ἐλαίου καὶ ἐκονίζοντο· διότι τὸ μὲν ἔλαιον ἐνόμιζον ὅτι ποιεῖ τὸ σῶμα εὔστροφον καὶ εὐλύγιστον, ἡ δὲ κόνις ὅτι ἐμποδίζει νὰ διολισθαίνωσι συμπλεκόμενοι οἱ παλαίοντες καὶ συνέχει τὸν ἱδρῶτα· ὅπως δηλονότι ἐνόμιζον καὶ ἔπραττον καὶ οἱ πρόγονοι ἡμῶν. Οἱ παλαισταὶ λοιπὸν οὗτοι εἰσέρχονται ἀμφότεροι εἰς τὸ μέσον καὶ δεξιοῦνται ἀλλήλους διὰ συγχρόνου χειραψίας ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν· δεξιωθέντες δὲ ἀποχωρίζονται, λαμβάνοντες ἕκαστος ἀντίθετον διεύθυνσιν, καὶ περιδιαβάζουσι κυκλικῶς, ποιοῦντες διαφόρους ἑλιγμούς, ἐνίοτε μάλιστα διὰ σιγηλῆς τῶν θεατῶν φωνῆς ὡς καὶ διὰ συμβολικῶν νευμάτων ἔτι ἐνθαρρυνόμενοι. Ἑκάτερος αὐτῶν χειρονομῶν σκοπεῖ πόθεν δύναται κάλλιον καὶ ἐπιτυχέστερον νὰ λάβῃ τὸν ἀνταγωνιστὴν καὶ ἐπιτηδειότερον νὰ καταρίψῃ αὐτόν. Μετὰ τὰς τυπικὰς ταύτας χειρονομίας συμπλέκονται· ἑκάτερος φιλοτιμεῖται νὰ καταβάλῃ τὸν ἀντίπαλόν του. Ἐπὶ τούτῳ δέ, ὁτὲ μὲν μεταχειρίζονται περιπλοκάς, ὁτὲ δὲ λυγισμούς, συμποδισμούς, ὠθισμούς καὶ συναραγμοὺς μετώπων· καὶ πάντα ἄλλον δόλον εἶνε συγκεχωρημένον νὰ μεταχειρίζωνται πλὴν τοῦ παίειν. Μετὰ πάντα δὲ ταῦτα ἀναδείκνυται νικητὴς ἐκεῖνος, ὅστις καταβαλὼν τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ, καταρρίψῃ αὐτὸν χαμαὶ καὶ ὕπτιον, ἢ καὶ ἄλλως πως καταπονήσῃ αὐτόν, οὕτως ὥστε ἀπαυδῶν πλέον οὗτος, νὰ ζητήσῃ τὴν παῦσιν τοῦ ἀγῶνος ἢ *αἶρων* συνήθως *δάκτυλον* ἢ καὶ κεφαλήν, εἰς ὁμολογίαν τῆς ἥττης αὐτοῦ. Ἐνίοτε καὶ ἀμφότεροι οἱ παλαισταὶ κρίνονται νικηταί, ὅταν ἀποβῶσιν ἐκ τοῦ ἀγῶνος ἰσόπαλοι. Ὁ νικητὴς δι' ἐπευφημιῶν χειροκροτεῖται παρὰ τοῦ πλήθους καὶ δακτυλοδεικτεῖται· ὁ δὲ ἡττηθεὶς κατησχυμένος ἐνδύεται. Μετὰ τοῦτον ἐξέρχεται ἄλλος παλαιστής, ὅπως μετὰ τοῦ νικητοῦ παλαίσῃ· οὕτω δὲ προβαίνει ὁ ἀγὼν μέχρις οὗ τεθῇ τὸ τέλος αὐτοῦ ὑπὸ τῶν παρακαθημένων ἐποπτευόντων Ἑλλανοδικῶν. Εἰρήσθω δ' ὅτι ἡ ἱπποδρομία καὶ ἡ πάλη, διαρκοῦσι περίπου δύο ὥρας, ὅτε εἶνε καὶ ἡ ὥρα τοῦ γεύματος καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶ τῶν θεατῶν ἀπέρχονται μὴ παρευρισκόμενοι καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἀγῶσι. Τὸ τοιοῦτον ὅμως κινεῖ τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν τῶν σεβαστῶν γερόντων, οἵτινες καὶ μέμφονται τοῖς ἀποχωροῦσιν ἐπὶ ἀκηδείᾳ καὶ περιφρονήσει πρὸς τὰ πάτρια. «Εἰς τὸν καιρόν μας, παιδιά μου λέγουσιν, οὐδεὶς πρὸ τοῦ τέλους τῶν ἀγώνων ἀπήρχετο· πρὶν οἱ ἐποπτεύοντες τούτων ἱερεῖς, ἔφοροι καὶ δημογέροντες τοῦ τότε χωρίου δώσωσι πέρας εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ ἐπαινέσωσι καὶ ἀνταμείψωσιν τοὺς νικητάς, οὐδεὶς ἠδύνατο ν' ἀποχωρήσῃ».

* * *

Καὶ ἤδη εἰς τὸν *δρόμον*. Παῖδες ἢ καὶ ἔφηβοι ὁρίζουσι πρῶτον δι' εὐθείας γραμμῆς τὴν *ἄφεσιν*, ἤτοι τὸ σημεῖον, ὅθεν θὰ ἐκδράμωσι, καὶ τὸ *τέρμα* διὰ λιθαρίου ἢ καὶ χόρτου. Δοθέντος δὲ τοῦ σημείου παρά τινος τῶν θεατῶν, τρέχουσι καὶ προσπαθοῦσι τίς νὰ φθάσῃ πρῶτος εἰς τὸ τέρμα, ἔνθα ἵσταται καὶ ἐνίοτε εἰς τῶν θεατῶν. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ θέαμα εἶνε λαμπρὸν καὶ ἐξαίσιον. Βλέπει τις τοὺς μικροὺς τούτους ἀγωνιστὰς ἀσθμαίνοντας μὲν καὶ κεκμηκότας, ἀλλ' ἐφ' ὅσον πλησιάζουσι πρὸς τὸ τέλος τοσοῦτο μᾶλλον ἐντείνοντας τὴν ἔμιλλαν αὐτῶν. Τοὺς ἐν τῷ δρόμῳ ἀριστεύσαντας ὠκύποδας Ἀχιλλεῖς ὁ λαὸς ὑποδέχεται διὰ ζωηρῶν ἐπευφημιῶν. Τὸν δρόμον τοῦτον διατρέχουσιν ἐνίοτε οἱ μικροὶ οὗτοι ἀγωνισταὶ καὶ μετὰ λίθων ἀρκετὰ βαρέων. Οὐδεμία δ' ἀμφιβολία, ὅτι τοῦτο εἶνε λείψανον τοῦ *ὁπλίτου δρόμου* τῶν ἀρχαίων. Ὁ συνήθης τελούμενος δρόμος εἶνε ὁ ἄνω περιγραφείς. Σώζονται ὅμως εἰσέτι καὶ δύο ἄλλα εἴδη αὐτοῦ. Κατὰ τὸ πρῶτον, οἱ εἰς τὸ τέρμα ἀφικόμενοι ἄνευ τινὸς χρονοτριβῆς ἐπιστρέφουσι καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀφετηρίαν, ὁπότε καὶ κρίνεται ὁ νικητής· εἶνε δηλονότι καὶ τοῦτο ὅ,τι καὶ ὁ *δίαυλος* ἢ *καμπεῖος* δρόμος τῶν ἀρχαίων. Κατὰ δὲ τὸ δεύτερον, εἷς τῶν γεροντοτέρων θεατῶν λαμβάνων δύο μόνον δρομεῖς, ὧν τὸν ἕνα μὲν διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ χειρός, τὸν δ' ἕτερον διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ὁρίζει ἀμφοτέρους τὰ σημεῖα τοῦ κύκλου ὃν προτίθενται νὰ διατρέξωσιν· εἶτα δὲ αἰωρούμένας τὰς χεῖρας κρατῶν δίδωσι τὸ σημεῖον τῆς κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν ἀναχωρήσεως αὐτῶν διὰ τοῦ «ἓν-δύο-τρία». Τούτου δὲ γενομένου, τρέχουσιν οἱ δρομεῖς κυκλοτερῶς καὶ προσπαθοῦσι τίς νὰ φθάσῃ πρῶτος εἰς τὴν ἀφετηρίαν, ἥτις θεωρεῖται ἡ θέαις τοῦ δόσαντος αὐτοῖς τὸ σύνθημα. Ὁ πρῶτος εἰς τὴν ἀφετηρίαν φθάσας ἀνακηρύττεται δι' ἐπευφημιῶν καὶ χειροκροτημάτων νικητής.

* * *

Τὸ δὲ *ἅλμα*, ἤτοι τὸ πήδημα τελεῖται ὡς ἑξῆς. Εἷς τῶν παρευρισκομένων διὰ ταινίας, ἢ διὰ χαράγματος ἐπὶ τῆς γῆς, ἢ καὶ διὰ ξυλαρίου ὁρίζει τὸ σημεῖον, ἐξ οὗ ὁ πρῶτος πηδᾷ (βατήρ). Εἶτα δὲ καὶ τὸν τόπον, ὅπου φθάνει (σκάμμα) ἢ ὁρύσσων ἐν τούτῳ μικρόν τινα βόθρον, ἢ καὶ θέτων τεμάχιόν τι σανίδος. Μετὰ τὸν πρῶτον πηδήσαντα ἕτερος πηδᾷ, φιλοτιμούμενος νὰ ὑπερβῇ τὸν πρῶτον· εἶτα δὲ τρίτος, τέταρτος καὶ καθεξῆς ἄλλοι. Ὁ πηδήσας τὴν μεγίστην ἀπόστασιν, θεωρεῖται νικητὴς καὶ ἐπευφημεῖται δακτυλοδεικτούμενος παρὰ τῶν θεατῶν. Πολλάκις ὅμως τὸ ἀγώνισμα τοῦτο μετατρέπεται καὶ εἰς *ἱππάδα δι' ἅλματος*. Ὁ πρῶτος δηλονότι κατὰ σειρὰν ἡττηθεὶς ἐν τῷ ἅλματι κατακάμπτει τὸ σῶμα, καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων στηρίζας, ἵσταται ἓν βῆμα μακρὰν παραλλήλως τοῦ *βατῆρος*, ἤτοι τοῦ σημείου ἐξ οὗ πάντες ἐπήδησαν. Τοῦτον ὑπερπηδᾷ ἕκαστος κατὰ σειρὰν στηρίζων ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ κεκλιμένου καὶ ἀνοίγων ἐπίσης ἀμφότερα τὰ σκέλη· σημειοῦται δὲ ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τοῦ ἅλματος ἑκάστου, ὁ δὲ μὴ δυνηθείς, ἵνα φθάσῃ τὸν προηγούμενον, ἀντικαθιστᾷ τὸν κεκλιμένον.

* * *

Μετὰ δὲ τὸ ἅλμα μεταβαίνομεν ἤδη εἰς τὴν *δισκοβολίαν* τελουμένην οὕτως. Ἕκαστος τῶν ἀγωνιζομένων, ἀποβαλὼν χάριν εὐκινησίας καὶ τὸν ἐπενδύτην, λαμβάνει ἀντὶ δίσκου σφαιροειδῆ λίθον, ἔχοντα βάρος καὶ μέγεθος ἀναλόγως τῆς ἰσχύος καὶ ἡλικίας τοῦ γυμναζομένου· εἶτα ἀναρρίπτει ἐξ ὡρισμένου σημείου (βαλβίς) διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς τὸν δίσκον (λίθον) εἰς τὸν ἀέρα καὶ εἰς τὰ ἔμπροσθεν, φιλοτιμούμενος ὅσον τὸ δυνατὸν μακρὰν νὰ ρίψῃ αὐτόν, διὰ γραμμῆς δὲ ἢ ἄλλου τινὸς πράγματος σημειοῦται τὸ μέρος, ὅπου πίπτει ὁ λίθος (δίσκος)· εἶτα καὶ ἕτερος πράττων τὸ αὐτὸ μεθ' ὁρμῆς φιλοτιμεῖται νὰ ὑπερβάλῃ τὸ σημεῖον τοῦ πρώτου. Καθεξῆς δὲ τὸ αὐτὸ πράττουσι καὶ οἱ λοιποὶ συναγωνισταί. Νικητὴς τοῦ ἀγῶνος θεωρεῖται ὁ πάντας ὑπερβάς, ὅστις καὶ ἐπευφημεῖται. Παίζεται δὲ ὁ *δίσκος* καὶ κατ' ἄλλον ἔτι δυσκολώτερον καὶ ἐπικινδυνωδέστερον τρόπον. Ἱστάμενός τις ἐπὶ ὡρισμένου σημείου ρίπτει πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ἐκ τῶν σκελῶν τὸν λίθον δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν λαμβάνων καὶ ὁρμήν. Ὁ εἰς μείζονα ἀπόστασιν ρίψας τὸν λίθον θεωρεῖται νικητής.

Τὸ δὲ *ἀκόντιον* ἢ ὁ *ἀκοντισμός*, τὸ τουρκιστὶ *τζιρίτι* καλούμενον τελεῖται οὕτως. Πολλοὶ νέοι, ἐπιβαίνοντες ἐνίοτε καὶ εἰκονικῶν ζυλίνων ἵππων, λαμβάνουσιν ἐστομωμένας καὶ εἰς ὀξὺ ληγούσας ἐλαφρὰς καὶ λεπτὰς ῥάβδους, ἃς ἢ εἰς μῆκος ρίπτουσι μετὰ ἐπιτηδειότητος, ἐνίοτε μάλιστα σκοπεύοντες καὶ λίθον τινά, ἢ τρέχοντες ἀτάκτως καὶ χρεμετίζοντες ὡς οἱ ἵπποι καὶ κατ' ἀλλήλων, ὅτε μάλιστα ἐκ τῶν ὀξέων τούτων ῥάβδων (ἀκοντίων) συμβαίνουσι πολλάκις πληγαὶ φοβεραὶ καὶ ἐπεκίνδυνοι. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον καὶ σπανίως τελεῖται τὸ ἀκόντιον, φοβουμένου ἑκάστου τὰ λυπηρὰ αὐτοῦ ἀποτελέσματα.

* * *

Ἕτερον δὲ πονηρὸν καὶ λίαν φοβερὸν ἀγώνισμα, ὅπερ καὶ σπανίως τελεῖται, εἶνε ἡ *πυγμή*. Δύο ἀγωνισταί, ἱστάμενοι ὄρθιοι, ζητοῦσιν ἐκ παντὸς τρόπου νὰ καταπαλαίσωσιν ἀλλήλους· ἐπὶ τούτῳ δὲ γρονθοκοποῦνται εἰς τὰς παρειάς, τὸν γνάθον, τοὺς κροτάφους, τὸ πρόσωπον καὶ τὸ στῆθος, τόσον δ' ἐνίοτε σφοδρῶς καὶ ἀνηλεῶς, ὥστε αἱμάσσουσι ρίνες, παρειαί, ὀδόντες καὶ καθεξῆς. Εἰς τὸ ἀγώνισμα τοῦτο πάντα δόλον εἶνε συγκεχωρημένον νὰ μεταχειρίζωνται, πλὴν τοῦ δάκνειν. Τότε δὲ μόνον ὁ φοβερὸς οὗτος ἀγὼν θεωρεῖται λῆξας, ὅταν ὁ ἕτερος τῶν ἀγωνιζομένων ἀποκάμῃ καὶ ἀπαυδῶν ἀποχωρήσῃ τῆς ὡρισμένης θέσεως, ἢ καὶ προφορικῶς δηλώσῃ ἣν ἡττανται αὐτοῦ. Τὰ δύο ταῦτα τελευταῖα ἀγωνίσματα δὲν εἶνε καὶ πολὺ ἐν χρήσει διὰ τὸ φοβερὸν καὶ κινδυνῶδες αὐτῶν, διὸ καὶ σπανίως τελοῦνται κατὰ τὴν πανήγυριν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

* * *

Τελεσθέντων πανδήμως τῶν ἀγώνων τούτων, κατ' ἀρχαῖον ἐπικρατῆσαν ἔθος, ὁ κανδηλάπτης ἢ ἄλλος τις ἱστάμενος ἐπὶ τοῦ ναΐδρίου τοῦ «Ἁγίου Γεωργίου» διὰ ξυλίνου σημάντρου καλεῖ πάντας πρὸς γεῦμα. τότε δὲ ἅπαντες ἀνεξαιρέτως οἱ θεαταὶ προπορευομένων τῶν ἀριστευσάντων, ἐπιστρέφουσι πάλιν ἐν θριάμβῳ εἰς τὸν τόπον τῆς πανηγύρεως, ὅπου σχηματίζοντες διαφόρους φιλικοὺς καὶ οἰκογενειακοὺς ὁμίλους κάθηνται ὁκλαδὸν πρὸς γεῦμα ὑπὸ τοὺς γηραιοὺς πλατάνους· ὅπως δηλονότι ὁμοιόν τι ἔπραττον καὶ οἱ ἀρχαῖοι μετὰ τοὺς ἀγῶνας τελοῦντες τὰς *ὀλυμπιακὰς* λεγομένας *σπονδάς*. Οἱ νικηταὶ μάλιστα ἐφ' ἑαυτῶν ἐστραμμένα ἔχοντες τὰ βλέμματα πάντων καὶ πασῶν τῶν καθημένων ἐκεῖ πανηγυριστῶν, μετὰ ὁμίλου φίλων ἐπιδεικτικώτατα ἑορτάζουσι τὴν νίκην αὐτῶν δι' *ἐπινικίων συμποσίων*. Οἱ δὲ τεταγμένοι, ὅπως φροντίσωσι περὶ τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς κοινότητος, ἐνῷ ἤδη πάντες οἰκογενειακῶς συντρώγουσι καὶ συνευθυμοῦσιν ἑλληνικώτατα καὶ χριστιανικώτατα, ἄνευ τινὸς δολονότι παρεκτροπῆς, ἄνευ τινὸς συμπλοκῆς, δὲν λησμονοῦσι καὶ τὰ τῆς ἀξιοπρεποῦς ὁπωσδήποτε συντηρήσεως τῶν σχολείων δεόμενα· ὅθεν δύο ἐκ τῶν ἐφόρων οἱ γεροντότεροι καὶ οἱ σεβαστότεροι λαμβάνοντες ὁ μὲν εἷς ἀργυροῦν φιαλίδιον

πλῆρες ἀνθονέρου, ὁ δ' ἕτερος δίσκον ἐπίσης ἀργυροῦν φέροντα εἰς τὸ μέσον τὴν εἰκόνα τοῦ ἑορταζομένου Ἁγίου, περιέρχονται τοὺς διαφόρους οἰκογενειακοὺς καὶ φιλικοὺς ὁμίλους, πρὸς οὓς «*Ἐ ἔτη πολλά ὁ Ἅγιος Γεώργιος βοηθός σας*» εὐχόμενοι, ραίνουσι διὰ τοῦ ἀνθονέρου αὐτοὺς ζητοῦντες «*γιὰ τὰ σχολεῖα καὶ γιὰ τὴν ἐκκλησία*» τὴν συνδρομήν των. Τότε δὲ πάντες σχεδὸν πλουσιοί τε καὶ πτωχοί, κάτοικοί τε καὶ ξένοι μετὰ προθυμίας οἰκτοῦσιν ἐν τῷ δίσκῳ τὸν ἑαυτῶν ὀβολὸν διὰ τὴν συντήρησιν τῶν σχολείων, παρ' ὧν καὶ μόνον, πάνυ εὐλόγως ἐλπίζουσιν οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι τὴν ἐν τῷ μέλλοντι εἰς ἑλληνικὴν μετατροπὴν τῆς ἐν χρήσει παρ' αὐτοῖς ξένης γλώσσης.

Μετὰ πάντα δὲ ταῦτα, ἀφ' οὗ φάγωσι καὶ διασκεδάσωσι, πάντες ἄνδρες ὁμοῦ καὶ γυναῖκες ὑπὸ τοὺς γλυκεῖς καὶ ἐνθουσιαστικοὺς ἤχους τῶν ἐγχωρίων μουσικῶν ὀργάνων χορεύουσι μετὰ πολλῆς τέχνης καὶ τάξεως τὸν *συρτόν*. Ἐσπέρας δὲ γενομένης πορεύεται ἕκαστος οἰκογενειακῶς οἴκαδε, ὅπου καὶ πάλιν συνεχίζονται αἱ διασκεδάσεις. Καὶ οὕτω ἐν μέσῳ ποικίλων ἐντυπώσεων καὶ συναισθημάτων λήγει ἡ σημαντικωτάτη αὕτη ἐθνικὴ ἅμα καὶ θρησκευτικὴ πανήγυρις.

Γεωργιος Δ. Παχτικος

ΤΑ ΦΑΣΜΑΤΑ
ΚΑΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΑΥΤΩΝ ΒΕΒΑΙΩΣΙΣ

(Κατὰ τὸν Φλαμμαριῶνα)

Τὸ τέλος τοῦ παρόντος αἰῶνος ὁμοιάζει κατά τι πρὸς τὸ τοῦ παρελθόντος· τὸ πνεῦμα αἰσθάνεται ἑαυτὸ κεκμηκὸς ἐκ τῶν ἰσχυρισμῶν τῆς οὕτω καλουμένης θετικῆς φιλοσοφίας, καὶ θὰ ἔλεγέ τις ὅτι ἡ φιλοσοφία αὕτη ἀπατᾶται. Μετὰ τὸν Βολταῖρον καὶ τὴν σχολὴν τοῦ ΙΗ' αἰῶνος ἠκούσαμεν τὸν Μέσμερ, Λαβάτερ, Swedenborg, Σαὶν-Μαρτέν, Dupont de Nemours, καὶ πολλοὺς ἄλλους, ὧν ἡ ἐπιστημονικὴ ἀξία εἶνε ἄλλως τε βεβαία ἴσως δὲ καὶ πολλῷ μεγαλειτέρα ἢ ὅσον κατ' ἀρχὰς ἐνομίσθη. Ὁ Μέσμερ λόγου χάριν ἐγίγνωσκε κάλλιον τὴν θεωρίαν τῶν διακυμάνσεων τοῦ αἰθέρος, δηλ. τὴν βάσιν τῆς νεωτέρας φυσικῆς, ἢ ὁλόκληρος ἡ Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν. Ἀλλὰ πᾶν ὅ,τι κυρίως ἐπεδίωκον ἦτο ἡ ἀνακάλυψις νέων ἐν τῇ φύσει δυνάμεων περὶ δὲ τῆς κοιτίδος τοῦ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ ἵπταντο μυρία τοῦ μέλλοντος ὄνειρα καὶ σχεδὸν ἐλπὶς τῆς φυσικῆς τοῦ ἀνθρώπου μεταμορφώσεως.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ σήμερον· ὁ Auguste Comte καὶ ὁ Λιττρέ, διέγραψαν τῇ ἐπιστήμῃ τὴν ὁριστικὴν αὐτῆς πορείαν τὴν *θετικήν*. Νὰ μὴ παραδεχώμεθα ἢ ὅ,τι βλέπομεν, ἢ ὅ,τι θέλομεν, ὅ,τι ἀκούομεν, ὅ,τι προσπίπτει εἰς τὴν ἄμεσον τῶν αἰσθήσεών μας ἀντίληψιν καὶ νὰ μὴ ζητῶμεν τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἀγνώστου. Ἀπὸ 30 ἢ 40 ἐτῶν οὗτος εἶνε ὁ διέπων τὴν ἐπιστήμην κανών. Ἀλλὰ ἀναλύοντες τὴν ἀντίληψιν τῶν ἡμετέρων αἰσθήσεων, εὑρίσκομεν ὅτι αὗται μᾶς ἀπατῶσι. Βλέπομεν τὴν σελήνην, τὸν ἥλιον, τοὺς ἀστέρας στρεφομένους πέριξ ἡμῶν· εἶνε ἀπάτη· αἰσθανόμεθα τὴν γῆν ἀκίνητον· ἀπάτη. Βλέπομεν τὸν ἥλιον εἰς τὸν ὁρίζοντα ἐνῷ εἶνε εἰσέτι ὑπ' αὐτόν· ἐγγίζομεν σώματα στερεά, ἐνῷ τοιαῦτα δὲν ὑπάρχουσιν· ἀκούομεν φθόγγους μελῳδικούς, ἐνῷ ὁ ἀὴρ μεταδίδει σιωπηρὰς μόνον διακυμάνσεις. Θαυμάζομεν τὸ φῶς καὶ τὰ χρώματα ἅτινα ζωογονοῦσιν εἰς τὴν ὅρασιν ἡμῶν, τὸ θελκτικὸν τῆς φύσεως ὅραμα, ἐνῷ πράγματι δὲν ὑπάρχει οὔτε φῶς οὔτε χρώματα ἀλλὰ μόνον αἰθέριοι ἀλαμπεῖς κινήσεις, αἵτινες προσβάλλουσαι τὸ ὀπτικὸν ἡμῶν νεῦρον δίδουσιν ἡμῖν φωτεινὰς συναισθήσεις· καίομεν τὴν χεῖρα εἰς τὸ πῦρ, ἡ συναίσθησις τοῦ ἐγκαύματος μόνον ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ καὶ ἐν ἀγνοίᾳ ἡμῶν ὑφίσταται. Ὁμιλοῦμεν περὶ θερμότητος καὶ ψύχους, ἐνῷ οὔτε τοῦτο οὔτε ἐκεῖνη ὑπάρχουσιν ἐν τῷ σύμπαντι ἀλλὰ μόνον κινήσεις. Αἱ αἰσθήσεις μας ἄρα μᾶς ἀπατῶσιν· ἐκτὸς δὲ τούτου αἱ πέντε πτωχαὶ αὗται αἰσθήσεις, μικρὸν μόνον ἀριθμὸν ἐκ τῶν ἀπείρων τοῦ σύμπαντος κινήσεων, μεταδίδουσιν ἡμῖν. Ἵνα δώσω ἰδέαν τινὰ περὶ αὐτοῦ ἐπαναλαμβάνω ὅτι πρὸ 20 ἐτῶν ἔγραφον ἐν τῷ «Lumen»: «ἀπὸ τῆς τελευταίας ἀκουστικῆς ἀντιλήψεως ὀφειλομένης εἰς 36.850 δονήσεις κατὰ δευτερόλεπτον, μέχρι τῆς ὀπτικῆς ὀφειλομένης ἐκ 458,000,000,000,000 δονήσεων κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν μονάδα, οὐδὲν πλέον δυνάμεθα ν' ἀντιληφθῶμεν». Ὑπαρχει ἄρα ἄπειρον χάσμα μεθ' οὗ οὐδεμία τῶν αἰσθήσεων μᾶς συνδέει. Ἐὰν εἴχομεν ἐν τῇ λύρᾳ ἡμῶν δέκα, ἑκατόν, χιλίας ἔτι χορδάς, ἡ ἁρμονία τῆς φύσεως θὰ ἦτο τελειοτέρα, χάρις εἰς τὴν ποικιλίαν τῶν δονήσεων.

Ἀναντιρρήτως ὀφείλομεν νὰ μεταχειριζώμεθα ὅτι ἔχομεν εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν. Ἡ θρησκευτικὴ πίστις λέγει πρὸς τὸ λογικόν: «Φίλτατόν μοι τέκνον, ἔχεις ἕνα μόνον φανόν, ὅπως ὁδηγηθῇς ἐν τῷ σκότει· σβῦσον αὐτὸν καὶ ἄφες ἐμὲ νὰ σὲ ὁδηγήσω»! —Δὲν συμφωνοῦμεν· ἔχομεν ἕνα μόνον καὶ ἀρκετὰ ἀμυδρὸν φανόν, ἀλλὰ νὰ σβύσωμεν αὐτὸν θὰ ἦτο τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς τυφλότητος. Ἀπ' ἐναντίας, ἂς ἀναγνωρίσωμεν ὅτι τὸ λογικὸν ἢ μᾶλλον ὁ συλλογισμὸς πρέπει ἀείποτε νὰ εἶνε ὁ ὁδηγός μας. Ἐκτὸς αὐτοῦ οὐδὲν ὑπάρχει· ἂς μὴ περιστείλωμεν τὴν ἐπιστήμην ἐν στενῷ κύκλῳ.

Ἐπανερχόμενοι εἰς τὸν Auguste Comte, ὅστις ἦτο ὁ θεμελιωτὴς τῆς νεωτέρας σχολῆς καὶ ἓν τῶν μεγαλειτέρων τοῦ αἰῶνος ἡμῶν πνευμάτων, βλέπομεν ὅτι οὗτος περιώριζε τὸν κύκλον τῆς ἀστρονομίας εἰς ὅ,τι κατὰ τὴν ἐποχήν του ἐγίγνωσκον. Τοῦτο δὲν εἶνε λογικόν. «Ἐννοοῦμεν, λέγει, τὸ δυνατὸν τῆς μελέτης τοῦ σχήματος τῶν ἀστέρων, τῶν ἀποστάσεων καὶ τῶν κινήσεων αὐτῶν, ἀλλ' οὐδέποτε θὰ δυνηθῶμεν νὰ μελετήσωμεν τὴν χημικὴν αὐτῶν σύνθεσιν». Ὁ διάσημος οὗτος φιλόσοφος ἀπέθανε τὸ 1857. Πέντε ἔτη βραδύτερον ἡ ἀνάλυσις τοῦ ἡλιακοῦ φάσματος ἀπεδείκνυεν ἀκριβῶς τὴν χημικὴν τῶν ἀστέρων σύνθεσιν καὶ ἐταξινόμει αὐτοὺς ἀναλόγως τῆς χημικῆς αὐτῶν φύσεως. Τὸ ἄγνωστον τῆς χθὲς εἶνε ἀλήθεια τῆς αὔριον.

* * *

Ἰδοὺ π. χ. τὸ θέμα τῆς ἐμφανίσεως τῶν θνησκόντων εἰς πρόσωπα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀπομεμακρυσμένα. Οἱ θετικισταὶ ὑψοῦσι τοὺς ὤμους ὅταν ἀκούωσι παρομοίας ἀνοησίας. Εἶνε ἀπώλεια χρόνου, λέγουσί, ν' ἀσχοληθῇ τις, ἔστω καὶ μίαν στιγμήν,— εἶνε τὸ αὐτὸ ὡς ἐὰν ἑκουσίως ἐπεστρέφομεν εἰς τὰς τῶν παρελθόντων αἰώνων δεισιδαιμονίας. Εἶνε *ἀδύνατον*, ὑποστηρίζουσιν, ἓν ἄτομον νὰ ἐμφανισθῇ εἰς ἄλλο, ἢ νὰ τῷ μαρτυρήσῃ κατὰ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν τρόπον ὅτι μεταβαίνει ἐκ τῆς ζωῆς εἰς τὸν θάνατον.— Ἡ λέξις ἀδύνατον δὲν εὑρίσκεται ἐν τῷ φιλοσοφικῷ λεξικῷ, ἀπὸ τῆς καταπληκτικῆς καὶ ἀπροσδοκήτου τῆς νεωτέρας φυσικῆς ἀναπτύξεως. Μετὰ τὴν φωτογραφίαν, τὸν ἀτμόν, τὸν τηλέγραφον, τὸ τηλέφωνον, τὴν ἀνάλυσιν τοῦ φάσματος τῶν ἀστέρων, τὸν ὑπνωτισμὸν καὶ τὴν ὑποβολήν, πᾶς ὅστις δηλοῖ ὅτι δύναται νὰ διαγράψῃ τὰ ὅρια τοῦ δυνατοῦ, καθυστερεῖ κατὰ ἥμισυ αἰῶνα τοῦ τελευταίου μαθητοῦ ἑνὸς προπαιδευτικοῦ σχολείου. — Ὡς ἀντίρρησιν φέρουσι: Πῶς νὰ ἐξηγήσωμεν παρομοίας ἐμφανίσεις; Δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ἢ ὅτι εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ἐξηγήσωμεν.

Πλάνη· Μήπως ἐξηγεῖτε διατί λίθος τις πίπτει; Δὲν γνωρίζετε τὴν οὐσίαν τῆς βαρύτητος ἀλλὰ τὸ φαινόμενον τῆς πτώσεως μόνον· ἐστὲ λοιπὸν μετριώτεροι καὶ μὴ κατηγορεῖτε τοὺς θέλοντας νὰ μάθωσιν.

Αἱ ἐμφανίσεις ὑπάρχουσιν; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα· ἐὰν ὑπάρχωσιν ὀφείλομεν νὰ τὰς παραδεχθῶμεν, θὰ τὰς ἐξηγήσωμεν δὲ βραδύτερον.... ἐάν ποτε δυνηθῶμεν.

Δὲν ἔγινε βεβαίως τὸ πρῶτον ἤδη λόγος περὶ αὐτῶν. Τὸ ἀρχαιότερον γνωστὸν βιβλίον, ἡ «Γραφὴ» εἶνε πλήρης τοιούτων διηγήσεων· ἡ ἐμφάνισις τοῦ Σαμουὴλ εἰς τὸν Σαοὺλ περιεχομένη εἰς τὸ XXVIII κεφάλαιον τῶν «Βασιλέων» εἶνε ἀξία προσοχῆς, ἔπονται ἡ Καινὴ Διαθήκη καὶ αἱ βιογραφίαι τῶν ἁγίων, μολονότι δὲ ὁ χαρακτὴρ τῶν περισσοτέρων τούτων διηγήσεων μετέχει θαύματος, ἡ δὲ ἀποψις μύθου, οὐδὲν ἐν τούτοις ἀποδεικνύει ὅτι δὲν εἶνε ἀληθεῖς. Κατὰ τὴν αὐτὴν τῆς ἱδρύσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐποχήν, συγγραφεῖς τολμηροὶ ἔθιξαν τὸ ζήτημα τοῦτο, ἰδοὺ δὲ γεγονὸς περίεργον ἀναφερόμενον ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κικέρωνος εἰς τὸ I, 27 De Divinatione

«Δύο φίλοι φθάνουσιν εἰς Μέγαρα καὶ κατακλίνονται εἰς χωριστὰ δωμάτια· ὁ εἷς τούτων μόλις κοιμηθείς, βλέπει ἐνώπιόν του τὸν σύντροφον αὐτοῦ, ὅστις τῷ ἀναγγέλλει διὰ θλιβεροῦ τόνου ὅτι ὁ ξενοδόχος συνέλαβε τὸ σχέδιον νὰ τὸν δολοφονήσῃ καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ δράμῃ εἰς βοήθειάν του. Ἐξυπνᾷ πάραυτα ἀλλὰ πεποιθὼς ὅτι ἦτο ὄνειρον κοιμᾶται ἐκ νέου· ὁ φίλος του ἐμφανίζεται καὶ πάλιν καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ σπεύσῃ διότι οἱ φονεῖς θὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ δωμάτιόν του. Ταραχθεὶς ὑπὸ τῆς ἐπιμονῆς τοῦ ὀνείρου θέλει νὰ ὑπάγῃ πρὸς τὸν φίλον του. Ἀλλ' ἡ κόπωσις, ἡ σκέψις τοῦ παιδαριώδους τὸν πείθουσι νὰ μείνῃ καὶ κατακλίνεται καὶ πάλιν. Τότε ὁ φίλος του ἐκ τρίτου ἐμφανίζεται, ὠχρός, παραμεμορφωμένος καὶ αἱμόφυρτος: «Δυστυχῆ, λέγει, δὲν ἦλθες

ὅτε σὲ ἐκάλουν· τώρα εἶνε ἀργά. Ἐκδίκησόν με· ὅταν ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος θὰ συναντήσῃς εἰς τὴν πύλην φορτηγὸν ἅμαξαν πλήρη ἀχύρων· σταμάτησον αὐτὴν καὶ διάταξον νὰ τὴν ἐκφορτώσουν, θὰ εὕρῃς τὸ πτῶμά μου κεκρυμμένον ἐν τῷ μέσῳ, φρόντισον τὰ περὶ τῆς ταφῆς μου καὶ καταδίωξον τοὺς φονεῖς μου.

Τοιαύτη ἐπιμονὴ καὶ τοσαῦται λεπτομέρειαι, δὲν ἐπέτρεπον πλέον ἀμφιβολίαν· ὁ φίλος ἐγείρεται, τρέχει πρὸς τὴν ὑποδειχθεῖσαν πύλην εὑρίσκει τὴν ἅμαξαν, σταματᾷ τὸν καραγωγέα ὅστις θορυβεῖται, καὶ μετὰ τὰς πρώτας ἐρεύνας ἀνακαλύπτει τὸ πτῶμα τοῦ φίλου του.»

Τοιαύτη εἶνε ἡ τοῦ Κικέρωνος ἀφήγησις. Ἀναμφιβόλως ὑπάρχουσι πλεῖσται ὅσαι ὑποθέσεις δυνάμεναι ν' ἀπαντήσωσιν εἰς τὸ ἐρωτηματικόν. Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ἱστορία δὲν συνέβη ὅπως διηγεῖται αὐτὴν ὁ Κικέρων, ὅτι συνεπληρώθη, ἐμεγεθύνθη, ὅτι δύο φίλοι φθάνοντες εἰς ξένην πόλιν δύνανται νὰ φοβηθῶσιν ἓν δυστύχημα, ὅτι φοβούμενός τις διὰ τὴν ζωὴν ἑνὸς φίλου του, δύναται μετὰ τὸν κόπον τοῦ ταξειδίου καὶ ἐν τῇ νυκτερινῇ σιωπῇ νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ νὰ ὀνειρευθῇ ὅτι τὸν δολοφονοῦν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐπεισόδιον τῆς ἁμάξης οἱ φίλοι εἶδον πιθανῶς μίαν τοιαύτην εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ξενοδοχείου καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ συνειρμοῦ τῶν ἰδεῶν, αὕτη ἀνεμίχθη εἰς τὸ ὄνειρον. Βεβαίως εἶνε δυνατὸν νὰ κάμνῃ τις πάντοτε τοιαύτας ἐπεξηγηματικὰς ὑποθέσεις, ἀλλὰ νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὑπῆρξε συγκοινωνία τις μεταξὺ τοῦ τεθνεῶτος καὶ τοῦ ζῶντος εἶνε ἐπίσης ὑπόθεσις, — ἡ τελευταία αὕτη εἶνε ἴσως ἢ ἧττον ὑποθετικὴ πασῶν, ἐὰν κρίνωμεν ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αὐθεντικῶν γεγονότων ἅτινα σοφοί τινες ἤρξαντο ἤδη νὰ ἐξακριβῶσιν ἐπιστημονικῶς· ἔχομεν πλεῖστα νὰ ὑποβάλωμεν εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀναγνωστῶν μας.

Ἀρχίζομεν διὰ τοῦ ἑπομένου, ὅπερ ἐδημοσιεύθη πρό τινος μεθ' ὅλων τῶν ἀναγκαίων πρὸς ἀπόλυτον ἐγγύησιν τῆς αὐθεντικότητος αὐτοῦ ἐγγράφων, ἐν εἰδικῷ περιοδικῷ ἐσχάτως ἱδρυθέντι χάριν τῶν φαινομένων τούτων ὑπὸ τὸν τίτλον «Χρονικὰ τῶν ψυχικῶν ἐπιστημῶν» ὑπὸ τοῦ Δόκτορος Δαριαίξ.

Ἰδοὺ τὸ συμβάν:

* * *

«Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Νοεμβρίου τοῦ 1869 ἀνεχώρησα ἀπὸ Περπινιὰν — πόλιν τῆς γεννήσεώς μου — ἵνα ἐξακολουθήσω τὰς φαρμακευτικὰς σπουδάς μου ἐν Μονπελιέ. Ἡ οἰκογένειά μου συνέκειτο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐκ τῆς μητρὸς καὶ τῶν τεσσάρων ἀδελφῶν μου, ἃς ἀφῆκα εὐτυχεῖς καὶ ἐν πλήρει ὑγείᾳ. — Τὴν 22 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡ ἀδελφή μου Ἑλένη, ἐξαίρετος 18τις κόρη, ἡ νεωτέρα καὶ προτιμωμένη μου, εἶχε συναθροίσει ἐν τῇ μητρικῇ οἰκίᾳ τινὰς τῶν συντρόφων της. Πρὸς τὴν 3 μ.μ. ὥραν διηυθύνθησαν συνοδευόμεναι ὑπὸ τῆς μητρὸς καὶ ἁπασῶν τῶν ἀδελφῶν μου πρὸς τὸν περίπατον τὸν Πλατάνων· ὁ καιρὸς ἦτο θαυμάσιος. Ἡμίσειαν ὥραν κατόπιν ἡ ἀδελφή μου ἠσθάνθη αἰφνίδιον κακοδιαθεσίαν «Μητέρα, εἶπεν, αἰσθάνομαι παράδοξον ῥῖγος καθ' ὅλον τὸ σῶμά μου καὶ ὁ λαιμός μου πονεῖ πολύ, ἂς ἐπιστρέψωμεν.»

Δώδεκα ὥρας μετὰ ταῦτα, ἡ ἀδελφή μου ἐξέπνεεν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός μου πνιγεῖσα ὑπὸ διφθερίτιδος ἧς οἱ ἰατροὶ μ[illegible] ἠδυνήθησαν νὰ κατισχύσωσιν.

Ἡ οἰκογένειά μου, — ἐν ᾗ ἤμην ὁ μόνος ἀνὴρ — ἵνα παρευρεθῶ εἰς τὴν κηδείαν μ[illegible] ἐπέμψεν ἀλλεπάλληλα τηλεγραφήματα, ὧ[illegible] — ἕνεκα μοιραίας συμπτώσεως καὶ σήμερο[illegible] ἔτι πιεζούσης τὸ στῆθός μου, — οὐδὲν π[illegible] ριῆλθεν εἰς χεῖράς μου. Κατὰ τὴν νύκτ[illegible] τῆς 23 πρὸς τὴν 24 μετὰ τὸν θάνατον τ[illegible] ἀτυχοῦς τέκνου ὑπῆρξα θῦμα παραδόξου πα[illegible] ραισθήσεως (hallucination).

Εἶχον ἐπιστρέψει οἴκαδε τὴν 2 μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἔχων ἐλεύθερον τὸ πνεῦμα καὶ αἰσθανόμενος ἐμαυτὸν εὐτυχῆ. Κατεκλίθην λίαν φαιδρὸς καὶ μετὰ 5 λεπτὰ ἀπεκοιμήθην. Περὶ τὴν 4 τῆς πρωΐας εἶδον ἐμφανιζομένην ἐνώπιόν μου τὴν μορφὴν τῆς ἀδελφῆς μου, ὠχρὰν καὶ ἄψυχον, ἤκουσα δὲ κραυγὴν διαπεραστικὴν καὶ θρηνώδη λέγουσαν: «Τί κάμνεις Λουδοβίκέ μου, ἐλθὲ λοιπόν, ἐλθέ!» Ἐν τῷ νευρικῷ δὲ καὶ ταραγμένῳ ὕπνῳ μου ἔβλεπον ἐμαυτὸν προσπαθοῦντα νὰ σύρῃ ἅμαξαν ἥτις μεθ' ὅλας τὰς ὑπερανθρώπους προσπαθείας μου δὲν ἐπροχώρει. Ἔβλεπον δὲ πάντοτε τὴν ἀδελφήν μου, παρηλλαγμένην καὶ πλήρη αἵματος καὶ ἤκουον τὴν αὐτὴν συγκινητικὴν κραυγὴν ἐπαναλαμβάνουσαν γοερῶς: «Τί κάμνεις Λουδοβίκέ μου ἐλθὲ λοιπόν, ἐλθέ!» — Ἀφυπνίσθην ἀποτόμως ἔχων τοὺς μῦς τοῦ προσώπου συνεσταλμένους, τὴν κεφαλὴν καίουσαν, τὸν λαιμὸν ξηρόν, τὴν ἀναπνοὴν βραχεῖαν καὶ διαλείπουσαν, τὸ δὲ πνεῦμα κάθυγρον ἐξ ἱδρῶτος.

Ἐπήδησα τῆς κλίνης μου καὶ προσεπάθησα νὰ συνέλθω. Μετὰ μίαν ὥραν κατεκλίθην αὖθις ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην νὰ εὕρω ἡσυχίαν. Τὴν 11 τῆς πρωΐας μετέβην εἰς τὴν ἐργασίαν μου πάσχων καὶ ἀπαραμύθητον αἰσθανόμενος ἄλγος. Ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶν συντρόφων μου, τοῖς διηγήθην τὸ συμβάν, ὡς εἶχαν αἰσθανθῆ αὐτό· μοὶ ἀπήντησαν διά τινων σκωμμάτων. Τὴν 2 ὥραν μετέβην ὅπως μελετήσω ἐλπίζων νὰ λησμονήσω τὴν θλῖψιν μου, ἐξελθὼν δὲ τὴν 4 μ.μ. εἶδον ἐρχομένην πρός με γυναῖκα βαρὺ φέρουσαν πένθος. Δύο βήματα πρὶν με πλησιάσει ἤγειρε τὸ καλύπτον αὐτὴν πυκνὸν πέπλον καὶ ἀνεγνώρισα τὴν μεγαλειτέραν ἀδελφήν μου ἥτις ἀνησυχοῦσα περὶ ἐμοῦ, ἤρχετο νὰ μάθῃ τί εἶχον γίνει. Μοὶ κατέστησε γνωστὸν τὸ μοιραῖον συμβάν, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδυνάμην νὰ προίδω, ἅτε λαβὼν ἐξαιρέτους παρὰ τῆς οἰκογενείας μου εἰδήσεις τὴν 22 Νοεμβρίου.

Τοιοῦτον εἶνε τὸ γεγονὸς ὅπερ μεταδίδω ὑμῖν — ἐπὶ λόγῳ τιμῆς — ὡς ἀπολύτως ἀληθές. Δὲν ἐκφέρω οὐδεμίαν περὶ αὐτοῦ γνώμην. Περιορίζομαι εἰς τὴν ἀφήγησιν.

Εἴκοσιν ἔτη παρῆλθον ἐκτοτε καὶ ἡ ἐντύπωσις μένει ἐπίσης βαθεῖα. Ἐὰν τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Ἑλένης μου δὲν παρουσιάζονται εἰς τὴν μνήμην μου μετὰ τῆς αὐτῆς ἀκριβείας, ἀκούω ὅμως πάντοτε τὴν αὐτὴν γοεράν, ἐπανειλημμένην καὶ ἀπελπιστικὴν ἐπίκλησιν: «Τί κάμνεις Λουδοβίκέ μου, ἐλθὲ λοιπόν, ἐλθέ!»

Λουδοβίκος Νοέλλ
Φαρμακοποιὸς ἐν Cette.

Ἡ διήγησις αὕτη συνοδεύεται ὑπὸ ἐγγράφων σκοπούντων τὴν πιστοποίησιν τῆς αὐθεντικότητος. Ἂς ἀναφέρωμεν, ἐξ αὐτῶν, τὴν ἐπιστολὴν τῆς ἀδελφῆς τοῦ παρατηρητοῦ.

«Τῇ αἰτήσει ὑμῶν, ὁ ἀδελφός μου μὲ παρεκάλεσε νὰ πέμψω ὑμῖν τὴν ἀφήγησιν τῆς συνεντεύξεως, ἣν μετ' αὐτοῦ ἔσχον ἐν Μομπελιὲ μετὰ τὸν θάνατον τῆς ἀδελφῆς μας Ἑλένης. Συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν σας καὶ τὴν ἰδικήν του, ἔρχομαι, μεθ' ὅλην τὴν πικρίαν τῶν θλιβερῶν τούτων ἀναμνήσεων νὰ καταθέσω τὴν μαρτυρίαν μου. — Ἰδοῦσα ἐν τῇ ὁδῷ τὸν ἀδελφόν μου, ὅστις, καίτοι πενθίμως ἐνδεδυμένην, πρῶτος μὲ ἀνεγνώρισεν, ἠννόησα ὅτι ἤγνοει ἔτι τὸν θάνατον τῆς Ἑλένης. — Ὁποία δυστυχία μᾶς ἔπληξεν; ἐκραύγασε. Μαθὼν δὲ τὸν θάνατον τῆς ἀδελφῆς μας μοὶ ἔσφιγξε τοσοῦτον τοὺς βραχίονας ὥστε μικροῦ δεῖν μὲ ἀνέτρεπεν. Ἐπιστρέψασα οἴκαδε, ὑπέστην φοβερὰν σκηνήν. Ἔξαλλος ἐκ θυμοῦ, ὁ νευρικὸς καὶ ζωηρότατος ἀλλὰ λίαν καλὸς ἀδελφός μου σχεδὸν μὲ κακομετεχειρίσθη. «Ὁποία ἀτυχία! ἐκραύγαζεν, ὁποῖον δυστύχημα! Διατί δὲν ἔλαβον τὰ τηλεγραφήματα;!» καὶ ἔτυπτε δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὴν τράπεζαν. Ἔπειτα, τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην, τρεῖς φιάλας ὕδατος· μίαν στιγμὴν ἐνόμισα αὐτὸν παράφρονα, τοσοῦτον τὸ βλέμμα του ἦτο βλοσυρὸν καὶ ἠλλοιωμένον.

Ὅταν μετά τινας ὥρας συνῆλθε, μοὶ εἶπεν: ὦ! ἤμην βέβαιος ὅτι μέγα ἤθελεν ἐνσκήψει ἐφ' ἡμῶν ἀτύχημα!..... καὶ μοὶ διηγήθη τὴν παραίσθησιν ἣν εἶδε.

Θηρεσία Νοέλλ.

Ἡ περίπτωσις αὕτη τῆς ἐμφανίσεως, φαίνεται τῆς αὐτῆς τάξεως μετὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Κικέρωνος ἀναφερομένης. Ἀρνοῦνται, ἐν γένει, τὸ εἶδος τοῦτο τῶν παρατηρήσεων καὶ ἀποδίδουσιν αὐτὰς εἰς ἁπλᾶς παρακρούσεις, αἵτινες ἕνεκα τυχαίας ὅλως συμπτώσεως συμφωνοῦσι πρὸς τὰ πραγματικὰ γεγονότα. Ἐνίοτε ἡ τύχη εἶνε ὄντως ἔκτακτος· ἀλλὰ θὰ ἦτο ἄρα φρόνιμον, λογικόν, νὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὴν ἐξήγησιν ταύτην, ἀποδιδοντες εἰς τὴν τύχην παρομοίας περιπτώσεις: Δὲν μοὶ φαίνεται.

(ἕπεται τὸ τέλος).

ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ Κ. ΦΕΛΤΩΝ

ΙΒ'.

Ὁ ζῆλος τοῦ Φέλτωνος καὶ ἡ ἐπιθυμία του μάλιστα νὰ ἐμψυχώνῃ ὅ,τι ἔτεινεν ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας ὑπερέβαινε πᾶν ὅριον. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ περικλεοῦς ἡμῶν ποιητοῦ Σολωμοῦ, ἐγράψαμεν ἐκτενεστάτην βιογραφίαν, ἣν ἐπέμψαμεν πρὸς τὸν σοφὸν ἡμῶν διδάσκαλον, ὅπως ῥίψῃ ἓν βλέμμα πρὶν ἢ δημοσιευθῇ ἐν τῷ *Ταχυδρόμῳ*,

τῷ δημοσιογραφικῷ ὀργάνῳ τοῦ πανεπιστημίου τῆς Κανταβριγίας, οὗτος δὲ ἔγραψεν ἡμῖν·

«Ἐπιστρέφω τὰ χειρόγραφά σου, ἐν οἷς ἐσημείωσα διὰ μολυβδίδος ἐλαχίστας μεταβολάς. Τὸ ὕφος τοῦ ἄρθρου σου εἶνε ποιητικώτερον παρ' ὅτι συνήθως συμβαίνει παρ' Ἄγγλοις καὶ Ἀμερικανοῖς, ἀλλὰ οὐδόλως ἀκατάλληλον διὰ Ζακύνθιον γράφοντα περὶ ἑνὸς τῶν περιδόξων αὐτοῦ συμπολιτῶν. Φρονῶ ὅτι ἤθελεν εἶσθαι καλὸν νὰ θέσῃς τὴν λέξιν *Ζακύνθιος* ἢ δι' ἄλλης τινὸς ὑπογραφῆς νὰ δεικνύῃς τὴν προέλευσίν του.

Τὴν δὲ 23 Ἰουλίου 1857 μοὶ ἔγραψεν·

«Τὴν ἐσπέραν ταύτην ἀνέγνωσα ἐπισταμένως τὸ σχέδιόν σου· εἶνε ἄριστον, καὶ φρονῶ ὅτι θὰ τύχῃς τῆς δεούσης ὑποστηρίξεως πρὸς ἐκτύπωσιν τοῦ Ὕμνου τοῦ Σολωμοῦ, ὃν τινα ὑπόσχομαι νὰ εἰσάξω εἰς τὰς τάξεις μου.

Τὸν ὕμνον τοῦ Σολωμοῦ πρέπει νὰ ἀναγνώσῃ τις εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ Σολωμοῦ· αἱ μεταφράσεις δὲν εἶνε εἰμὴ *ἀπλῆ ἠχὼ τοῦ πρωτοτύπου*. Εἶνε λίαν ἐπιθυμητὸν ἵνα τοιαῦτα ἔργα δημοσιεύωνται ἐν Ἀμερικῇ, ὅπως ἡ νέα ἡμῶν γενεὰ πεισθῇ ἔτι μᾶλλον ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα δὲν εἶνε νεκρὰ ἀλλὰ ζῶσα».

Ἐν τούτοις ἐλαυνόμενοι ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ὅπως δώσωμεν εἰς τοὺς Ἀμερικανοὺς καὶ Ἄγγλους ἰδέαν τινὰ τοῦ γνωστοῦ ὕμνου τοῦ Σολωμοῦ μετεφράσαμεν αὐτὸν ἐμμέτρως εἰς τὴν Ἀγγλικήν· ἀλλὰ συναισθανόμενοι τὰς δυνάμεις ἡμῶν ἀνεπαρκεῖς ἐγράψαμεν πρὸς τὸν Φέλτωνα, «Παρακαλῶ διεξέλθετε τὴν ἐσώκλειστον μετάφρασιν καὶ γράψατέ μου ἂν εἶνε ἀξία δημοσιεύσεως». Οὗτος δὲ ἔπεμψεν ἡμῖν τὴν ἑξῆς ἀπάντησιν·

Ἐν Κανταβριγίᾳ Ὀκτωβρίου 10, 1857.

Ἀγαπητέ μοι Κ...

Ἀνέγνωσα μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ ἐπιστασίας τὴν παρὰ σοῦ γενομένην μετάφρασιν τῆς Ὠδῆς τοῦ διακεκριμένου συμπολίτου σου Σολωμοῦ. Ὁ τελευταῖος συμβὰς θάνατος αὐτοῦ ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν τὰ πρῶτα αὐτοῦ ποιητικὰ ἔργα, δι' ὧν ἐνεθάρρυνε τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας καὶ ἐθνικότητος ἀγῶνα. Χαίρω πολὺ ὅτι σκοπεύεις νὰ δημοσιεύσῃς διὰ νέας ἐκδόσεως τὸ περίφημον τοῦτο ποίημα, ὅπερ πάντοτε θέλει κατέχει ὑψηλὴν θέσιν ἐν τῇ φιλολογίᾳ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

Τὸ ἀντικείμενον τοῦ ποιήματος εἶνε θούριον καίτοι δὲ ὁ ποιητὴς ἦτο πολὺ νέος, ὅτε ἔγραψεν αὐτό, ἡ εὐφράδεια, ἡ γραφικὴ δύναμις, ἡ δεινότης περὶ τὴν περιγραφὴν ἀποδεικνύουσιν ὕψιστον ποιητικὸν νοῦν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν καλλιτέρων αὐτοῦ δυνάμεων καὶ ἀντάξιον τοῦ θέματος, ὅπερ ἐπραγματεύθη. Εἶμαι βέβαιος ὅτι τὸ βιβλιάριόν σου θέλει γίνει εὐπρόσδεκτον παρὰ πάντων τῶν λογίων, πρὸς τοὺς ὁποίους τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος εἶνε προσφιλὲς καὶ τῶν ὁποίων ὁ θαυμασμὸς δὲν περιορίζεται εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς δόξαν, ὡς ἐπίσης θέλει εἶσθαι εὐπρόσδεκτον καὶ ὠφέλιμον πρὸς πάντας τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ σπουδάσωσι τὴν ζῶσαν γλῶσαν τοῦ τόπου ἐκείνου. Ὑπὸ τοιαύτην ἔποψιν τὸ ποίημα ἔσεται σπουδαιότερον τῶν τελευταίων ἑλληνικῶν φιλολογικῶν ἔργων. Τὸ ὕφος του εἶνε δημοτικώτερον ἢ τὸ τῶν καθηγητῶν τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἀληθέστερον καὶ φαεινότερον ἀντανακλᾷ τὰς ἰδέας καὶ τὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν μετάφρασιν, αὕτη εἶνε λίαν ἐπιτυχής».

Περὶ δὲ τῶν ποιημάτων τοῦ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου ὁ Φέλτων ἔγραψε πρὸς τὸν φίλον του κ. Χίλλ.

«Πιστεύω ὅτι ὁ Βαλαωρίτης εἶνε ἀληθὴς ποιητής· Ἐθέλχθην ὑπὸ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ. Πρὸ πολλῶν ἐτῶν δὲν ἀνέγνωσά τι λόγον ἀποπνέον οἰονεὶ δροσερόν τινα αὔραν, ἐπαγωγὸν καὶ πρωτότυπον. Καλλονή, χάρις, τρυφερότης καὶ ζωηρὰ φαντασία, ἔρως πρὸς τὴν πατρίδα, καὶ ἐνθουσιασμὸς πρὸς τὰς ἡρωϊκὰς αὐτῆς πράξεις πνέει ἐφ' ὅλων τῶν στίχων, καὶ δίδει εἰς ἕκαστον τῶν ποιημάτων αὐτοῦ ἀσυνήθη ἀφέλειαν καὶ ἀξιοπρέπειαν. Ὁ ποιητής, νομίζω, ὑποπίπτει εἰς ἓν λάθος γράφων εἰς τὴν δημώδη διάλεκτον τῶν Ἰονίων νήσων, ἥτις ἐφ' ὅσον ἡ ἐκπαίδευσις προβαίνει θέλει καταστῇ ἓν patois διότι ἡ γλῶσσα τῶν πεπολιτισμένων θέλει εἶνε ἡ γλῶσσα τῆς φιλολογίας. Αἱ ἰδέαι τοῦ Βαλαωρίτου ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ εἰσὶν ἰδέαι πεπολιτισμένου ἀνδρός. Καταφανὲς ὑπάρχει ὅτι ἂν καὶ εἶνε κάτοχος τῆς διαλέκτου ἐν ᾗ αἱ σκέψεις αὐτοῦ ἤθελον φυσικῶς ἐκφράζεσθαι, μεταχειρίζεται ἐκ συστήματος ταύτην μόνον εἰς εἰδικὴν περίστασιν, — ἐν τοῖς προλεγομένοις γεγραμμένοις εἰς καθαρεύουσαν γλῶσσαν, — οὐχ' ἧττον ὅμως τὰ ποιήματα τοῦ Βαλαωρίτου θέλγουσι τὴν καρδίαν τῶν συμπολιτῶν του, καὶ τὸ ὄνομά του θέλει μένει ὡς ἀγαπητὸν μνημόσυνον. Οὕτω τοὐλάχιστον ἐφάνη ἐμοί. Θέλω μετὰ προσοχῆς μελετήσει πάλιν τὰ ποιήματα ταῦτα, ἀφοῦ ἐξελειφθῇ ἡ πρώτη ἐντύπωσίς μου».

Ἠ'.

Ὅτε δὲ κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1857 ἡ δεσποινὶς Ἐλισάβετ Β. Κονταξάκη ἐδωρήσατο τῷ Σμιθσονείῳ Ἰνστιτούτῳ ὡραῖον καὶ πυλυτελὲς λεύκωμα ἐξ εἰκονογραφιῶν τῶν πρωτίστων μνημείων καὶ μερῶν τῆς Ἑλλάδος, ἡ Ἐφορία παρέπεμψεν αὐτὸ μετὰ τῶν σχετικῶν ἐγγράφων πρὸς τὸν ἐκ τῶν Ἐφόρων Φέλτωνα, ὅπως μελετήσῃ πάντα ταῦτα καὶ ἐν προσεχεῖ συνεδρίᾳ ποιήσῃ τὴν δέουσαν ἔκθεσιν καὶ καθυποβάλῃ τὸ σχετικὸν ψήφισμα. Ὁ δὲ Φέλτων ἐν τῇ συνεδρίᾳ 10 Ἀπριλίου 1858, εἶπεν·

«Ὁ Γραμματεὺς ἐπαρουσίασεν εἰς τὴν Ἐφορίαν βιβλίον ληφθὲν ἐξ Ἑλλάδος καὶ σταλὲν ὡς δῶρον εἰς τὸ Σμιθσόνειον Ἰνστιτοῦτον πρὸς δὲ τούτοις τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρώην πρέσβεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Σπὲνς πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Λούης Κάσς Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν πρὸς τὸν καθηγητὴν Ἐρρῖκον, γραμματέα τοῦ Ἰνστιτούτου.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος βιβλίον ἐστάλη ἐξ Ἀθηνῶν διὰ τοῦ κ. Σπένς. Καὶ ἡ ἐπίνοια καὶ ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ ὀφείλεται εἰς Ἑλληνίδα σπανίων προτερημάτων, — τὴν δεσποινίδα Ἐλισάβετ Β. Κονταξάκη, ὑποβοηθουμένην ὑπὸ ἓξ Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν οἰκούντων ἐν Ἀθήναις. Ἐμπεριέχει εἰκονογραφίας τῶν κυριωτάτων ἐρειπίων τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ ἀπόψεις τῶν περιδοξοτάτων ἱστορικῶν μνημείων τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἄλλων τῆς Ἑλλάδος μερῶν πιστῶς σχεδιασθείσας καὶ λίαν κομψῶς χρωματισθείσας. Πάντα δὲ ταῦτα συνοδεύονται μὲ περικοπὰς ἐκ τῶν κλασικῶν συγγραφέων, ἐν αἷς τὰ ἀντικείμενα καὶ τὰ μέρη περιγράφονται ἢ ἀναφέρονται, μὲ μεταφράσεις τῶν περικοπῶν τούτων, καὶ μὲ ἀποσπάσματα ἐξ Ἄγγλων καὶ Γάλλων συγγραφέων ἀναφερόμενα ἐπὶ τῶν ἰδίων ἀντικειμένων. Πρὸς τούτοις τὸ βιβλίον εἶνε καθωραϊσμένον διὰ λαμπρῶν εἰκόνων καὶ ἐμβλημάτων καὶ ἐπὶ τῶν σελίδων εὑρίσκονται πεπιεσμένα ἄγρια ἄνθη ἐκ τῶν ἐν τοῖς περιγραφομένοις μέρεσι φυομένων. Τὸ βιβλίον εἶνε δεδεμένον διὰ κυανοῦ βελούδου καὶ πεποικιλμένον δι' ἀργύρου λίαν φιλοκάλως. Εὑρίσκεται ἐντὸς πυξίδος λίαν κομψῆς καὶ μετὰ χάριτος γεγλυμμένης, κατασκευασθείσης δὲ ἐκ ξύλου ἐλαίας, — ἐκ τῶν ἐλαιῶν ἐκείνων, αἵτινες τὸ πάλαι ἐσκίαζον τὴν ἀκαδημίαν τοῦ Πλάτωνος. Καὶ τὸ μὲν σῶμα τῆς πυξίδος εἶνε ἐκ κορμοῦ ἐλαίας, τὰ δὲ διακεκοσμημένα μέρη ἐκ τῆς ρίζης αὐτῆς οὔσης μελαντέρου καὶ ὡραιοτέρου χρώματος.

Ἐν τῷ πολυτελεστάτῳ τούτῳ δώρῳ ὑπάρχει μεγίστη ποικιλία ἀντικειμένων, ἀναμιμνησκόντων ἡμῖν τὰ ἀθάνατα κατορθώματα τῆς Ἑλληνικῆς μεγαλοφυΐας καὶ ἀνδρείας, ἅτινα ἀείποτε θὰ διεγείρωσι μέγα καὶ μοναδικὸν ἐνδιαφέρον· τὸ βιβλίον τοῦτο εἶνε πράγματι καταλληλότατον ἐνθύμιον τῆς χώρας, ἐξ ἧς ἡ Εὐρωπαϊκὴ τέχνη, ἐκπαίδευσις, φιλοσοφία καὶ τὰ γράμματα ἔλαβον τὴν ἀρχήν των.

Ἡ δεσποινὶς Κονταξάκη, ἡ εὐφῶς ἐπινοήσασα τὸ ἐνθύμιον τοῦτο, εἶνε Κρῆσσα τὴν πατρίδα. Ὁ πατὴρ αὐτῆς ἦν μεγαλοκτηματίας, ἀλλὰ ἅμα ἐξερράγη ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις, οἱ Ὀθωμανοὶ τύραννοι ἥρπασαν τὴν περιουσίαν οὐ μόνον αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἄλλων Ἑλλήνων Κρητῶν. Ἡ οἰκογένεια Κονταξάκη διεσπάρη καὶ ἡ Ἐλισάβετ προσελήφθη ἐν τῇ οἰκογενείᾳ τοῦ Αἰδ. Ἰ. Χ. Χίλλ, ὅστις μετὰ τὸ πέρας τοῦ πολέμου ἀπεκατέστη ἐν Ἀθήναις ὅπως ὑποβοηθήσῃ τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ κατερρειπωμένου οἰκοδομήματος τοῦ πολιτισμοῦ διὰ τῆς ἱδρύσεως σχολῆς, ἥτις εἰσέτι ἐξακολουθεῖ ἐπιδαψιλεύουσα τὰς εὐλογίας τῶν γραμμάτων ἐπὶ τῶν τέκνων τῆς περιδόξου ἐκείνης πρωτευούσης. Ἡ δεσποινὶς Κονταξάκη ἀνατραφεῖσα καὶ ἐκπαιδευθεῖσα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κ. Χίλλ ἐγένετο γνωστὴ εἰς πολλοὺς Ἀμερικανοὺς περιηγητάς, οἵτινες πολλάκις ἐποιήσαντο λόγον μετ' ἐπαίνων περὶ τῶν σπανίων αὐτῆς προτερημάτων, ἀξίας καὶ ἱκανότητος. Ἡ προσωπικὴ αὕτη σχέσις ἦτο φυσικῶς ἀδύνατον νὰ μὴ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτὴν θερμότατον ἔρωτα καὶ συμπάθειαν πρὸς τὰ Ἡνωμένα Κράτη τῆς Ἀμερικῆς. Ὁ ἔρως δὲ οὗτος κατέστη ἔτι μᾶλλον σφοδρότερος ἕνεκα τῶν συμπαθειῶν, ἃς ἐξεδήλωσαν οἱ Ἀμερικανοὶ διαρκούσης τῆς ἀναγεννήσεως τῆς πατρίδος της καὶ ἕνεκα τῶν σπουδαίων βοηθημάτων, ἅτινα

παρέσχον τῇ Ἑλλάδι ἐν ὥρᾳ μεγίστης ἀνάγκης. Ἐσχάτως ἡ δεσποινὶς Κονταξάκη ἐπεσκέφθη τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔνθα ἔτυχε θερμοτάτης ὑποδοχῆς. Ἀκολούθως ἐπανῆλθεν εἰς τὴν γεννέτειραν αὐτῆς νῆσον, ἥτις διατελεῖ εἰσέτι ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Αἰγύπτου καὶ διὰ τῆς παιδείας καὶ ἱκανότητος αὐτῆς ἐπέτυχεν ὅπως διὰ τῶν Ὀθωμανικῶν δικαστηρίων λάβει μέρος τῆς πατρικῆς αὐτῆς περιουσίας.

Τὸ βιβλίον τὸ δωρηθὲν τῷ Σμιθσονείῳ Ἰνστιτούτῳ ἐστάλη εἰς τὴν μεγάλην ἔκθεσιν τῶν Παρισίων τοῦ 1855, ἔνθα διήγειρε τὸν θαυμασμὸν πάντων καὶ ἐβραβεύθη διὰ διπλώματος. Αὕτη νῦν ἔπεμψε τοῦτο ὅπως κατατεθῇ διὰ παντὸς ἐν μέσῳ τῶν θησαυρῶν τοῦ Σμιθσονείου Ἰνστιτούτου ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις.

Οἱ ἔφοροι τοῦ Ἰνστιτούτου ἀποδέχονται τὸ δῶρον μετὰ μεγίστης εὐχαριστήσεως οὐ μόνον ἕνεκα τῆς σπανίας αὐτοῦ καλλονῆς, τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας καὶ τῶν λίαν σπουδαίων ἀναμνήσεων, ἃς διεγείρει, τῆς περιδόξου ἐκείνης πόλεως, ἣν ὁ Μίλτων ἀποκαλεῖ «Τὸ ὄμμα τῆς Ἑλλάδος μητέρα τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ὅπλων,» ἀλλὰ καὶ ὡς ἐμφαντικὸν σύμβολον τῆς ἀγάπης, ἣν τρέφει πρὸς τὴν Ἀμερικὴν τὸ μεγαλουργὸν πνεῦμα ἔθνους, ὅπερ τοσοῦτον ἐπαξίως καὶ ἐντίμως ὑπερήσπισε καὶ ἐξέδίκησε τὰ δίκαιά του ἀνεγείρον καὶ πάλιν τὰ καθιδρύματα τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς παιδείας ἐπὶ τῆς γῆς, ἔνθα κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους πρῶτον ἤκμασαν μεθ' ἀπαραδειγματίστου λαμπρότητος.

Ἡ ἐπιτροπὴ συνιστᾷ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ παρόντος ψηφίσματος.

Ψηφίζεται. Ὅτι οἱ ἔφοροι τοῦ Σμιθσονείου Ἰνστιτούτου ἀποδέχονται εὐγνωμόνως τὸ λαμπρὸν ἐνθύμιον τὸ παρὰ τῆς δεσποινίδος Κονταξάκη δωρηθέν, καὶ ὅτι ἀναγνωρίζουσιν ἐν τῇ ὡραιότητι, καλλαισθησίᾳ, καὶ τέχνῃ τῇ ἐπιδεικνυομένῃ καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ τὸν τρόπον δι' οὗ εἶνε καθωραϊσμένον τρανοτάτην ἀπόδειξιν ὅτι ἡ μεγαλοφυΐα, ἥτις ἀνεβίβασε τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας ὑπεράνω τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ κόσμου καὶ νῦν ἔτι ἐνυπάρχει εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν.

Ψηφίζεται, ἵνα ἀντίτυπον τῆς ἐκθέσεως ταύτης καὶ τῶν ψηφισμάτων σταλῶσι μετ' εὐχαριστηρίου γράμματος ἐκ μέρους τοῦ Σμιθσονείου Ἰνστιτούτου πρὸς τὴν δεσποινίδα Κονταξάκη τὴν εὐγενῆ δωρήτριαν.»

Πάντα δὲ ταῦτα ἐγένοντο παμψηφεὶ δεκτὰ παρὰ τῶν Ἐφόρων.

(Ἕπεται συνέχεια). Γ. Δ. Κ.

ΣΤΑ ΜΑΤΑΚΙΑ ΤΗΣ

Ματάκια, ποῦ τὸν ἔρωτα τῆς κόρης μαρτυρᾶτε
καὶ μ' ἁρμονία μυστική, ἀνέκφραστα μιλᾶτε,
Ματάκια, ὅπου ἄγρυπνα κι' ἀπὸ φωτιὰ γιομμάτα
ἄλλης ζωῆς σκορπίζετε ὀνείρατα δροσάτα.

—

Ματάκια μου παρθενικὰ 'ποῦ μέσ' ἀναλαμπίζει
οὐράνια κόρης ἐμμορφιά, καὶ γύρω φῶς σκορπίζει,
Κι' εὐδαιμονία ἀγνώριστη, ματάκια μου τρελλά μου
ποτὲ μὴ μαρτυρήσετε, ποτὲ τὸν ἔρωτά μου.

Α. Η. Βραχνος

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

BALDUIN GBOLLER

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

Ἡ λέσχη τῶν ἐν Βιέννῃ τραπεζιτῶν εἶχε δώσει καὶ πάλιν συναναστροφήν, εἰς ἣν παρευρέθησαν καὶ κυρίαι. Ἀοιδοί, γελωτοποιοί, καὶ κυμβαλισταί, ἐρασιτέχνης μιμούμενος τὰς φωνὰς τῶν ζώων ἐπιτυχέστατα, ὅπως καὶ οἱ ἠθοποιοὶ οἱ τοῦ βασιλικοῦ θεάτρου καὶ τέλος ταχυδακτυλουργός τις διεσκέδασαν κάλλιστα τὸν κόσμον καὶ τώρα ἐν ἀδιαπτώτῳ διαθέσει ἐκάθηντο πέριξ τῶν τραπεζῶν, ὅπως λάβωσι δυνάμεις διὰ τὸν μέλλοντα χορὸν τῆς ἰδίας ἑσπέρας.

Πέριξ τραπέζης τινος ἐκάθηντο, ὁ κ. Χάρτβιγ καὶ ὁ ταμίας μεγάλης Τραπέζης μετὰ τῆς συζύγου του, τῶν δύο ὡραίων θυγατέρων του καὶ τινων νέων ὑπαλλήλων. Οἱ τελευταῖοι προσειλκύσθησαν ὑπὸ τῶν δροσερῶν μορφῶν καὶ τῶν εὐθύμων προσώπων τῶν θυγατέρων. Οἱ νέοι ὑπάλληλοι ἐξηντλοῦντο εἰς φιλοφρονήσεις πρὸς τὰς κυρίας καὶ προσεπάθουν παντὶ σθένει νὰ τὰς διασκεδάσωσιν.

Αἱ κυρίαι δὲν ἔπαυσαν νὰ γελῶσι καὶ ἔδιδον πάντοτε νέας ἀφορμὰς πρὸς ἀνανέωσιν τῶν προσπαθειῶν τῶν νέων, ὅπως κρατήσωσιν ἀμετάβλητον τὴν καλὴν των διάθεσιν.

Καὶ ὁ Αἰμύλιος Μπραουνάϊς ὁ φρονιμώτερος μεταξὺ τῶν νέων αὐτῶν ἐγέλα εὐθύμως καὶ ἔλεγε κἄποτε εὐφυὲς λογοπαίγνιον μεταξὺ τῶν ποικίλων ἀστείων, ἅτινα γύρωθεν διεσταυροῦντο. Συνήθως ἦτο φειδωλὸς λόγων, καὶ ὄχι τόσον ζωηρός, ὅπως οἱ νέοι του σύντροφοι, ἀλλ' ἀκριβῶς δι' αὐτὸ ἡ μαμᾶ Χάρτβιγ τὸν μεταχειρίζετο σοβαρότερον ἢ τοὺς ἄλλους, ὡς μέλλοντα γαμβρόν. Ἡ Φρειδερίκη ἐπίσης, ἡ πρεσβυτέρα τῶν θυγατέρων δὲν ἐθεώρει ὅτι ἦτο ἐγκληματίας ὁ Αἰμύλιος διότι δὲν ἐφόρει τόσον θαμβόνοντα κομβία εἰς τὰς χειρίδας του καὶ τόσον ἐπιδεικτικὸν περιλαίμιον ὅπως οἱ ἄλλοι.

Ὅσον ἀφορᾷ αὐτὸν δὲν εἶχεν ὁμολογήσει ἀκόμη τὴν ἀγάπην του. Τὰ βλέμματά του ὅμως, ἅτινα ἄφινε νὰ ἀπαύωνται ἐπὶ τῆς Φρειδερίκης, ὅταν ἐνόμιζεν ὅτι δὲν τὸν ἔβλεπεν προέδιδον ἀρκετά. Πραγματικῶς εἶχε συμφωνήσει μὲ τὸν ἑαυτόν του, ὅτι ἐκτὸς τῆς Φρειδερίκης καμμία ἄλλη δὲν θὰ ἐδημιούργει τὴν εὐτυχίαν του ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐλάμβανε τὸ πρᾶγμα ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψιν καὶ ἡμέραν καὶ νύκτα ἐσυλλογίζετο πῶς καὶ πότε θὰ ἠδύνατο νὰ ἱδρύσῃ τὸ νοικοκυριό του! Σήμερον ὁ μισθός του δὲν ἦτο ἐπαρκής....

Ἡ εὔθυμος συνδιάλεξις ἔλαβε τώρα σοβαρὰν τροπὴν διότι ἡ μαμᾶ-Χάρτβιγ ἔφερεν ὡς θέμα ὁμιλίας τηλεγράφημα δημοσιευθὲν εἰς ἐσπερινὴν ἐφημερίδα, τὸ ὁποῖον ζωηρῶς ἀπησχόλει τὴν φαντασίαν της. Ὁ Σύμβουλος δηλαδὴ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἐμπορίου ἀπώλεσε φάκελλον ἐμπεριέχοντα 42,000 φιορίνια τοῦ δημοσίου. Βραδύτερον ἐγνώσθη ὅτι τὰ ὑπεξήρεσε, ἀλλὰ τότε ἐπίστευε, εἰσέτι τὴν πρώτην εἴδησιν καὶ δι' αὐτὴν ἐνησχολεῖτο.

— Νὰ τἄφερνε ἡ τύχη ναῦρισκε κανεὶς ἕνα τόσο ποσὸ μιὰ φορά! ἔκραξεν ἡ μαμᾶ-Χάρτβιγ στενάζουσα.

— Ναὶ θὰ πάρῃ ὡς ἀνταμοιβὴν 10 %, 4,200 φιορίνια, ἐλογάριασεν ὁ κ. Χάρτβιγ. Κάτι εἶνε πάντοτε· ἀλλὰ δὲν ἐγένετο κανεὶς εὐτυχὴς μὲ ἕνα τόσον ποσόν. Πρὸς 5 % τὸν χρόνον θὰ ἔδιδον 210 φιορίνια. Δὲν παχαίνει κανεὶς μὲ τόσα 'λίγα.

— Ἀμὲ δὲν λέγω γιὰ τὴν ἀνταμοιβή, γιὰ τὸ ὅλον ποσὸν ἀπεκρίθη ἡ μαμᾶ-Χάρτβιγ.

— Τὸ ὅλον; μ' αὐτὸ βεβαίως θὰ οἰκονομεῖτο. Ἀλλὰ δὲν ἔχει τὸ θάρρος ὁ καθένας νὰ κλέψῃ ἔτσι εὔκολα 42,000 φιορίνια καὶ ἔπειτα νὰ τὰ ἀπολαύσῃ μὲ ἥσυχον συνείδησιν, ὡς νὰ μὴ συνέβη τίποτε.

— Πῶς ὄχι· αὐτὸ δὲν εἶνε κλεψιά.

— Μπορεῖ νὰ μὴν εἶνε κλεψιὰ ἀλλὰ δὲν εἶνε καὶ τίποτε καλλίτερο.

Ἡ Κυρία Χάρτβιγ καὶ αἱ θυγατέρες της δὲν ἤθελον νὰ παραδεχθῶσι τὴν γνώμην αὐτήν. Ἐπέμενον καὶ ὅριζον. Καὶ ὅσον ἡ φαντασία τοῦ ἀνδρὸς ἀντετίθετο κατὰ τῆς οὐτω αἰφνιδίως καὶ ἀκόπως κεκτημένης περιουσίας, τόσον τὴν ἀπεδέχετο ὁ γυναικεῖος νοῦς. Ἡ γυνὴ ὀλίγιστα γνωρίζει περὶ τῆς ζωῆς καὶ διὰ τοῦτο ἡ πραγματοποίησις τῆς ἰδέας αὐτῆς δὲν τὴν τρομάζει καὶ δὲν τῇ φαίνεται ἀληθής, δύσκολος καὶ ἀπότομος.

Καὶ ἐπὶ τῇ βάσει εὐνοίας τῆς τύχης, ἡ γυναικεία φαντασία ἐσχεδίασε περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ἠδύνατό τις νὰ κρατήσῃ δι' ἑαυτὸν τοιοῦτον εὕρημα. Εἰς μίαν σκοτεινὴν νύκτα, εἰς μίαν ἔρημον ὁδὸν χωρὶς κανένα ἄνθρωπον εἰς ὅλον τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς, πατεῖς αἴφνης τὸ δέμα μὲ τὰς 42,000 φιορίνια. Κύπτεις, τὸ πέρνεις καὶ τὸ βάζεις 'στὴν τσέπη· εἶσαι βέβαιος ὅτι κανεὶς δὲν σὲ εἶδε, ὅτι δὲν τὸν μέλει αὐτὸν ποῦ τὸ ἔχασε — νὰ μὴ εἶνε δηλαδὴ κανένας πτωχός, νὰ ἔχῃ νὰ κάμῃ τοὐλάχιστον μὲ τὸν Ροτζίλδ ἢ μὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.....

— Νομίζω, εἶπεν ἡ μαμᾶ-Χάρτβιγ διὰ μίαν τέτοιαν περίστασιν, ὑπὸ τοὺς ὅρους αὐτούς, θὰ εἶχα τὴν ἠθικὴν δύναμιν νὰ κρατήσω γιὰ 'μένα αὐτὰ τὰ χρήματα.

Αἱ θυγατέρες ἐπεκρότησαν τὴν ἰδέαν τῆς μητρός των καὶ ἐσκέπτοντο τίνι τρόπῳ θὰ ἐφεύρισκον μέσον τι ὅπως ἀσφαλέστερον τὰ φυλάξωσιν. Οἱ ἄνδρες δὲν ἐθερμάνθησαν παραδόξως ἀπὸ τὸ θέμα αὐτὸ τῆς ὁμιλίας. Ὁ Κύριος Χάρτβιγ παρετήρει — ὡς ὅλοι οἱ τίμιοι ταμίαι — τὸ ξένον χρῆμα μετὰ σπανίας ψυχρότητος, μὲ καθ' ὁλοκληρίαν ἀπονήρευτα βλέμματα. — Ὅπου ἡ ἀτιμία ἔβλεπεν ἑλκυστικά, γλυκέα, θερμά, σκανδαλίζοντα θέλγητρα, εὕρισκεν ἐκεῖνος νεκρόν, ἄψυχον, ἀδιάφορον πρᾶγμα. Ἡ καθημερινὴ ἐνασχόλησις μὲ τερατώδη ποσά, ἐθανάτωνε τὴν πλεονεξίαν καὶ τὰς κακὰς ἕξεις. Καὶ εἶνε ὀρθὸν τοῦτο, ἂν καὶ ἀναγινώσκομεν πολλάκις περὶ ταμιῶν, παρασυρθέντων εἰς τὸ κακόν.

Οἱ νεαροὶ ὑπάλληλοι δὲν ἀνεμίχθησαν εἰς τὴν ὁμιλίαν αὐτήν. — Ἐκράτησαν τὴν θέσιν τοῦ τιμίου Ραββίνου τοῦ ὁποίου ἡ πίστις εὑρέθη ποτὲ ἀντίπαλος πρὸς τὴν συνείδησίν του.

Ἠρωτήθη: τί θὰ ἔκαμνεν, ὡς ἀληθὴς ἑβραῖος ἐὰν εὕρισκε πρὸ αὐτοῦ καθ' ὁδόν, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου μίαν σακοῦλαν μὲ χίλια δουκάτα. Τοῦ Σαββάτου ὅτε δὲν τοῖς ἐπιτρέπεται νὰ κρατήσωσι χρήματα εἰς τὸ χέρι.

Ὁ ἐξυπνος Ραββῖνος ἀπήντησεν·—'Αφήσατέ με ἥσυχον. Σήμερα δὲν εἶνε Σάββατον, δὲν εἶμαι 'στὸ δρόμο, καὶ οὔτε ἔχω ἐμπρός μου χίλια δουκάτα!

Πραγματικῶς, εἶπεν ἡ Φρειδερίκη—στραφεῖσα πρὸς τὸν Αἰμύλιον Μπραουνάϊς, ἠμποροῦσε νὰ κρατήσῃ κανεὶς τὰ 42,000 φιορίνια δὲν νομίζετε;

— 'Αναλόγως τῆς ἠθικῆς τοῦ εὑρέτου, — ἀπήντησεν ὁ Αἰμύλιος.

* *
*

Περίεργος σύμπτωσις! ὀλίγον καιρὸν κατόπιν ὁ Αἰμύλιος Μπραουνάϊς ἀνεμνήσθη τῆς ἀπαντήσεώς του καὶ ὅπου ἔδωκεν εἰς τὴν Φρειδερίκην, τὴν ἐσπέραν ἐκείνην καὶ ἥτις τῷ ἀφῆκεν ἄλυτον ζήτημα συνειδήσεως. Ἡ Γενικὴ Τράπεζα, τῆς ὁποίας ἦτο ὑπάλληλος ἤνθει τὴν ἐποχὴν ταύτην. Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς ἦτο θηλυκὸς νοῦς, εἰδικότης διὰ μεγάλας ἐπιχειρήσεις, τὰς ὁποίας ἐγνώριζε, νὰ φέρῃ πάντοτε εἰς αἴσιον πέρας. Τότε ἴσα, ἴσα εἶχε κλείσῃ συμφωνίας διὰ μίαν μεγάλην ἐπιχείρησιν σακχάρεων, τῆς ὁποίας σκοπὸς ἦτο νὰ συνάξῃ μὲ τὰ κολοσσᾶα μέσα τῆς Τραπέζης τὸ ὅλον διαθέσιμον ὑλικὸν ἐν τῷ κράτει καὶ νὰ διευθύνῃ οὕτω τὴν τιμὴν ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ βούλησιν. Ἡ μεγίστη ἐπιχείρησις ἦτο εἰς καλὴν ὁδόν. Θὰ ἐκέρδιζεν ἑκατομμύρια. Εὐνόητον λοιπὸν διατὶ καθημέραν ὁ διευθυντὴς ἦτο ἐξημμένος ἔστω καὶ ἂν ὅλα τῷ ἤρχοντο δεξιά. Εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν εὐχάριστον ἔξαψιν, καθ' ἣν ἔβλεπε τὴν εἰκόνα τῶν κερδηθέντων ἑκατομμυρίων καὶ εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν ἔκτακτον ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ἐπιβλέπῃ ἠδύνατο νὰ τῷ συγχωρηθῶσι καὶ μικραὶ ἀπροσεξίαι.

Ἔκλειε τὸ ταμεῖον. Ὁ διευθυντὴς εἶχε τελειώσῃ τὸ ταχυδρομεῖον καὶ ἔκαμεν ἕνα γῦρον εἰς τὰ διάφορα γραφεῖα, καὶ ὅπως περάσῃ τὸν καιρόν του καὶ ὅπως τυχούσης εὐκαιρίας, κάμει καμμίαν παρατήρησιν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους του. Διῆλθεν οὕτω καὶ τοῦ γραφείου ὅπου ὁ Αἰμύλιος Μπραουνάϊς μετ' ἄλλων ὁμοῦ ἠργάζετο. Ὁ Διευθυντὴς ἔδωκεν εὐμενῶς μερικὰς ὁδηγίας εἴς τινας νέους ὑπαλλήλους καὶ ἔπειτα ἐστάθη πρὸ τοῦ γραφείου τοῦ Αἰμυλίου Μπραουνάϊς. Ἐζήτασε τὰ βιβλία του καὶ ἐπήνεσε τὴν μεγάλην ἐργατικότητά του. Ἔλαβεν ἐνδιαφέρον ἀῤῥνης διά τινα λογαριασμόν, ἀφῆκε διὰ μίαν στιγμὴν τὸ δέμα μὲ τὰς ἐπιστολὰς καὶ τὰ συναλλάγματα ἀπὸ τὰς χεῖρας του καὶ μόνος τὸν ἐξήτασε. Ἔπειτα εὑρὼν ὅ,τι ἐζήτει, ἐπῆρε τό δέμα του, συνεχάρη ἀκόμη μίαν φορὰν τὸν Αἰμύλιον καὶ ἐξηκολούθησε τὸν γῦρον του. Δὲν εἶχεν ἀφήσει ἔτι τὸ δωμάτιον, ὅτε ὁ Μπραουνάϊς παρετήρησεν ὅτι ἀπὸ τὸ δέμα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὁ διευθυντής του εἶχεν ἀποθέσει ἐπὶ τοῦ γραφείου του, φάκελλός τις ἀπομείνας ἐκεῖ, ἐκυλίσθη ἀπαρατήρητος εἰς τὸ συρτάρι τού.

Ἠθέλησε νὰ τρέξῃ, νὰ προφθάσῃ τὸν διευθυντήν του· ἀλλ' εὐθὺς ἅμα ἔρριψεν ἓν βλέμμα εἰς τὸ περιεχόμενον, ἔμεινε καρφωμένος ἐπὶ τῆς ἕδρας του. Ἦτο συναλλαγματικὴ 67,000 φιορινίων!

Κίνησίς τις τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τὸν ἔπεισεν ὅτι τὰ χρήματα εὑρίσκοντο ὑπὸ τὸν φάκελλον. Ὁ διευθυντὴς προδήλως θὰ τὰ ἔβαζε μὲ τὸν ταμίαν!

—«Ἀναλόγως τῆς ἠθικῆς τοῦ εὑρέτου». Ἀνεμνήσθη ὁ Αἰμύλιος Μπραουνάϊς τῆς ἀπαντήσεώς του καὶ δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ ἀντιστῇ, νὰ καταβάλῃ τὴν θέλησίν του καὶ νὰ ἀποδώσῃ τό ποσόν. Ἡ ἀνακάλυψις τὴν ὁποίαν ἔκαμε, τὸν ἤγγισεν εἰς τὴν καρδίαν καὶ ἠσθάνθη τὸ αἷμά του νὰ φεύγῃ τοῦ προσώπου του. Ὡς χείμαρρος συνέρρευσαν ὅλαι αἱ ἐντυπώσεις του εἰς τὸν νοῦν. Ἔβλεπε τὴν γραῖαν μητέρα του, εὐημεροῦσαν, εὐτυχῆ, ἔβλεπε τὴν Φρειδερίκην παρ' αὐτῷ ἐν ὀλβίᾳ καὶ πλουσίᾳ οἰκίᾳ . . . ἔβλεπεν ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ θρανίου τοῦ κατηγορουμένου ἐν τῇ φυλακῇ.

Ἐκράτησε σφιγκτὰ τὴν κεφαλήν του κεκλιμένην ὑπὲρ τὸ βιβλίον· ἐγνώριζεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀφήσῃ νὰ ἀναγνώσῃ κανεὶς τίποτε, ἐπὶ τοῦ προσώπου του· ἡ ὠχρότης του θὰ τὸν προέδιδεν. Ἀφῆκεν ἀσυνειδήτως νὰ πέσῃ ὁ κονδυλοφόρος διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ κύψῃ καὶ ἀφῆκε τὴν κεφαλὴν περισσότερον τοῦ δέοντος κεκλιμένην, διὰ νὰ κοκκινήσῃ τὸ πρόσωπόν του.

Αἴφνης ἐσκέφθη· «Νὺ τὸ κάμω; νὰ μὴ τὸ κάμω;»

Ἀνηγέρθη καὶ πάλιν ἀναποφάσιστος, καὶ ἐν τῇ ἀμφιβολίᾳ ταύτῃ εἶχεν ἁμαρτήσει πλέον.

Δὲν ἠμπορεῖ κανείς, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν, νὰ διώξῃ ἔτσι εὔκολα τὴν τύχην του ἅπαξ κ' ἐπαρουσιάσθη τέτοια εὐκαιρία, ποῦ δὲν τὴν ξαναυρίσκεις 'στὴ ζωή σου. Ἔπειτα ἕως ὅτου ἐννοηθῇ τὸ πρᾶγμα ἔχω καιρὸν ν' ἀποφασίσω....

Πρὸς τὸ παρὸν σήμερον, θὰ ἐξέλθω ἥσυχος, ὡς νὰ μὴ εἶχε συμβῇ τίποτε καὶ σκεπτόμεθα πάλιν....

Εἶδε τὸ ὡρολόγιον· εἴκοσι λεπτὰ ἐργασίας ἔμενον ἀκόμη. Ἐστύλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῆς πλακὸς προσεκτικά, ἀλλ' ἡ ὥρα ἔμενεν ἀκίνητος. Ὁ δείκτης τῶν δευτερολέπτων ἐν τούτοις προὐχώρει βραδέως.

Οἱ συνάδελφοί του ἀντήλασσον ποῦ καὶ ποῦ κανένα λόγον καὶ ἠσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ πετάξῃ κ' ἐκεῖνος καμμίαν λέξιν. Τὸ ἀπεφάσισεν ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀρθρώσῃ οὐδὲ συλλαβήν. Ἐπνίγετο· ἠσθάνετο ὅτι δὲν εἶχε δυνάμεις νὰ ὁμιλήσῃ. Ἐζήτησε νὰ τρέξῃ τοὐλάχιστον ἀλλὰ δὲν ἦτο εὐχαριστημένος μὲ αὐτό, ἀφοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναμνησθῇ κανένα σκοπόν.

— Καιρὸς νὰ φεύγωμεν ἐφώναζε νέος λογιστὴς πλαταγίσας τὸ βιβλίον του.

— Βέβαια Σαββατόβραδο ἀπόψε· ἀπήντησεν ὁ ἄλλος· τὸ ὑπολειπόμενον τέταρτον ἐχρησιμοποιήθη εἰς τὴν τακτοποίησιν τῶν τραπεζῶν, εἰς πλύσιν τῶν χειρῶν των καὶ εἰς πρόχειρον καλλωπισμὸν διὰ τὴν ἔξοδον.

Ὁ Αἰμύλιος Μπραουνάϊς ἔκρυψε τὸν πολύτιμον φάκελλον εἰς τὸ θυλάκιόν του καὶ ἔσπευσε νὰ πλύνῃ κατὰ τὸ σύνηθες τὰς χεῖρας του.

Πρὸς στιγμὴν ἠσθάνθη ἑαυτὸν εὐτυχῆ· ἀλλ' ἀμέσως τὸ σκληρὸν συναίσθημα τοῦ ἁμαρτήματός του τὸν ἔκαμε νὰ μελαγχολήσῃ. Ἐνῷ ἐσπόγγιζε τὰς χεῖρας του μὲ τὸ προσόψιον, ἐσυλλογίσθη μετὰ θλιβεροῦ ὕφους τὴν Ἀραβικὴν παροιμίαν, καθ' ἣν δὲν δύναταί τις νὰ καθαρίσῃ τὰς χεῖρας του ἀπὸ τὰς κηλῖδας τοῦ σφάλματος.

— Ἀλλὰ δὲν ἔσφαλα ἀκόμη ἐσυλλογίσθη καὶ πάλιν. Ἂν μὲ ἠρώτων τώρα θὰ ὡμολόγουν τὸ εὕρημα καὶ θὰ ἀπέδιδον τῷ διευθυντῇ τὰ χρήματα, λέγων ὅτι πρὸ μικροῦ μόνον τὰ κατεῖχον. Πῶς θὰ ἀνωμολόγει τὴν τιμιότητά μου καὶ ὁποίας τιμῆς θὰ ἤμην ἄξιος!

Ἡ σκέψις αὕτη δι' ὀλίγα δευτερόλεπτα τὸν ἐπλήρωσεν εὐτυχίας μεγαλειτέρας καὶ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ θησαυροῦ, ἀλλ' ἐνέδωκεν, ὅπως καὶ πάλιν παραχωρήσῃ τὴν θέσιν τῆς εἰς τὴν ἀγωνίαν τὴν φρικώδη καὶ τὴν ἀνησυχίαν!

Τέλος οἱ ὑπάλληλοι ἐτελείωσαν τὸν καλλωπισμόν των καὶ ἀπῆλθον ὅλοι ὁμοῦ. Ἐν τῷ εὑρεῖ προθαλάμῳ, δι' οὗ θὰ διήρχοντο, ἵστατο ὁ Διευθυντὴς καὶ συνωμίλει μετὰ τοῦ μεσίτου τῆς τραπέζης. Δὲν ἐκράτει πλέον ἀνὰ χεῖρας τὰς ἐπιστολὰς θὰ τὰς ἔδωκεν καὶ ἑπομένως ἦτο βέβαιον ὅτι δὲν ἐγνώσθη ἡ ἀπώλεια. Ἡ παρατήρησις αὕτη ἐπέρριψεν ἐπὶ τοῦ Αἰμιλίου Μπραουνοῦς θλιβερὰν ἡσυχίαν. Ὁ Διευθυντὴς ἦτο λίαν εὔθυμος. Τὸ ἀνέκδοτον τὸ ὁποῖον ὁ μεσίτης ἔφερεν ἀπὸ τὸ χρηματιστήριον τῷ ἤρεσε φαίνεται ὑπερβολικὰ καὶ ἐγέλα ἀπὸ καρδίας. Εἰς τοὺς τυπικοὺς χαιρετισμοὺς τῶν ὑπαλλήλων ἀνταπεκρίνετο εὔχαρις καὶ ἐνόμισεν ὁ Αἰμίλιος ὅτι αὐτὸν προσέβλεψε περισσότερον φιλικῶς καὶ φιλοφρόνως ἢ τοὺς ἄλλους.

Ἐσωτερικὴ φωνή, τῷ ἔλεγε νὰ ἀνακοινώσῃ τὸ συμβάν. Κατεπολεμήθη ὅμως εὐκόλως ἡ ἰδία αὐτὴ καὶ ὅταν ἐπέστρεψεν οἴκαδε, εἶχε σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ γείνῃ ἄλλος ἄνθρωπος, ἐν ἄλλῳ κόσμῳ ἢ ὅπως ἦτο πρὸ τοῦ συμβάντος....

Ἐγκληματία! καθαρώτατα ἐφώνησεν ἡ συνείδησίς του. Ἐγκληματία! εὑρίσκεσαι ἐν ἐμπολέμῳ καταστάσει πρὸς ὅλα τὰ ἄτομα πρὸς ὅλους τοὺς νόμους τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας. Εἴθε, εἶπε καθ' ἑαυτόν, νὰ ἔχῃ τὴν δύναμιν, τὴν ἠθικὴν δύναμιν, καὶ ἔπρεπε νὰ γελάσῃ δι' αὐτὸ — νὰ παίζω τὸ νέον μου πρόσωπον, νὰ κρατήσω τὴν νέαν μου θέσιν. Ἔστω· θέλω νὰ εἶμαι ἐγκληματίας ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως κανεὶς νὰ μὴ τὸ μάθῃ· ἄλλως τε δὲν εἶνε καὶ ἄνευ ἐνδιαφέροντος ἡ νέα μου θέσις.....

Ἐπύρεσσεν... «Εἶνε ἡ ἀρχὴ ἀκόμη»· ἀνεστέναζεν· κάθε ἀρχὴ δύσκολος· ὁ καιρὸς ὅμως καὶ ἡ συνήθεια θὰ ἰσοσταθμίσουν τὰ πράγματα καὶ τότε, ἐνίκησα. Τώρα γιὰ ἕνα πρέπει νὰ φροντίσω, ἡσυχία· ἡσυχία· καὶ οἱ σφυγμοί του ἐκτύπων ταχύτατα. Ποῦ καὶ πῶς ὅμως νὰ κρύψῃ τὰ χρήματα; Ἄπειροι σκέψεις ἐδινοῦντο ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ του καὶ ἡ μία ἀστραπηδὸν διεδέχετο τὴν ἄλλην. Οὔτε μίαν ὥραν δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὰ χρήματα· ἔπρεπε νὰ τὰ κρύψῃ εἰς μέρος

ὅπου κανεὶς ἐκτὸς αὐτοῦ νὰ μὴ δύναται νὰ τὰ εὕρῃ. Ἔπρεπε νὰ τ' ἀφήσῃ κρυμμένα ἕως ὅτου λησμονηθῇ τὸ πρᾶγμα. Ἔπειτα ἔπρεπε νὰ βεβαιωθῇ ἐὰν ἡ σειρὰ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῆς συναλλαγματικῆς ἦσαν γνωστοί. Εἰς πᾶσαν περίστασιν ἡ θέλησις ἦτο ἀναγκαία ὅπως ἀποκτήσῃ τὴν εὐτυχίαν· δὲν ἐσκέπτετο τὴν πολυτέλειαν καὶ τὰς διασκεδάσεις· θὰ ἦτο ἀφροσύνη. Ἀλλὰ τὸν ἤρκει ὅτι δὲν θὰ ἐφρόντιζε διὰ τὴν αὔριον.

Καὶ ἵνα μοὶ δώσῃ ὑπονοίας, ἂν καὶ ἐσωτερικῶς ἔπασχε φοβερά, μετέβη εἰς τὸ γειτονικὸν καφενεῖον, ὅπως καθημερινῶς ἔπραττε καὶ ἔπαιζε μετὰ τῶν συντρόφων του τὴν συνειδισμένην *παρτίδα τοῦ μπιλλιάρδου*. Ἀνέπνευσεν ἐκ βάθους καρδίας, ὅτε ἠδυνήθη νὰ ἀποσπασθῇ τῶν φίλων του. Καὶ ἔπρεπεν ὅμως κατὰ τὴν συνήθειάν του νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν κυρίαν Χάρτβιγ. Ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ κυριεύσῃ τὸν ἑαυτόν του, ὅπως ἤδη ἀτάραχος τὴν Φρειδερίκην καὶ παρέλειψε τὸ χρέος του.

Ἀπεμονώθη εἰς τὸ Πράτερ καὶ περιεπλανήθη εἰς τὰς ἀπομεμακρυσμένας σκιερὰς δενδροστοιχίας του ἵνα μὴ συναντήσῃ κανὲν γνωστὸν ἄτομον. Ἐκεῖ εἰς μίαν γωνίαν ἔπρεπε νὰ θάψῃ τὸν θησαυρόν του. Δὲν τοῦ ἐφάνη ἐν τούτοις καὶ αὐτὸ ἀρκετόν. Ἂν τὸν ἔβλεπε κανείς, ἂν ἄλλος ἀνεκάλυπτεν ἐκ τύχης τὸν θησαυρόν, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἂν δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ τὸν εὕρῃ; Ἀδύνατον καὶ ἄτοπον θὰ ἦτο νὰ στερηθῇ τῶν χρημάτων. Τὰ ἐπῆρε πάλι μαζύ του καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του. Καθ' ὁδὸν ἔσπασε τὸ κεφάλι του διὰ νὰ εὕρῃ ἀσφαλῆ κρύπτην, ἀλλ' οὐδὲν τὸν ηὐχαρίστει, οὐδὲν τὸν καθησύχαζε. Τέλος τ' ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταλείψῃ ὅλα τὰ σχέδιά του καὶ ἔρριψε τὰ χρήματα ἁπλούστατα εἰς μίαν πυξίδα ἐλπίζων ὅτι τὴν νύκτα θὰ εὕρισκεν ἀσφαλῆ τινὰ κρύπτην. Πρὸς τὸ παρὸν ὁ κίνδυνος δὲν ἦτο μέγας. Κανεὶς δὲν ὑπώπτευεν ὅτι τὰ χρήματα ἐξηφανίσθησαν καὶ ἂν ἀκόμη τὸ πρᾶγμα καθίστατο γνωστὸν καὶ ἂν ὑποψία ἐγεννᾶτο, αὐτὸς δὲν θὰ ἦτο βεβαίως ὁ ὕποπτος. Πλέον τῶν ἑκατὸν ὑπαλλήλων ὑπηρέτουν εἰς τὴν Τράπεζαν. Διὰ νὰ γείνῃ κατ' οἶκον ἔρευνα εἰς καθ' ἑνὸς ἦτο δυσκολώτατον.

Καθ' ὅλην τὴν νύκτα τῷ ἦτο ἀδύνατον νὰ κοιμηθῇ. Ἀπειράκις ἠγέρθη καὶ ἤναψε φῶς. Ἔλαβε τὸν φάκελλον ἀνὰ χεῖρας, καὶ τὸν ἐξήτασεν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, ἐπῆρεν ἔπειτα τὸ περιεχόμενον καὶ ἐμελέτησε τὴν συναλλαγματικήν. Ἦτο τραβηγμένη ἐπὶ ἑνὸς κτηματίου ἐν τῇ Προβηγκίᾳ, ἑνὸς τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἦτο πασίγνωστον ὡς ἐντολοδόχου τῆς Τραπέζης. Ἀνέγνωσε καὶ πάλιν τὴν συναλλαγματικήν, γραμμὴν πρὸς γραμμὴν καὶ τὴν σειρὰν ἀκόμη καὶ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ ἐκοπίασε νὰ τὰ ἀπομνημονεύσῃ.

Ἐξημέρωσε χωρὶς νὰ κλείσῃ οὐδὲ μίαν στιγμὴν τὸ μάτι του. Ἐνεδύθη καὶ ἐκατοπτρίσθη· ἦτο φρικωδῶς ὠχρὸς καὶ ἀγρυπνισμένος. Μὲ τέτοιο πρόσωπον δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Τράπεζαν χωρὶς νὰ τὸν ἐρωτήσουν, πῶς εἶνε ἔτσι καὶ γιατί. Ἔπρεπε νὰ κάμῃ τὰ δυνατὰ ἀδύνατα διὰ νὰ ἀποκτήσῃ καλλίτερον χρῶμα. Ἐπηγαινοήρχετο εἰς τὸ δωμάτιόν του ἐπὶ πολλὴν ὥραν, ἀλλ' εἰς οὐδὲν τὸν ὠφέλει ὁ περίπατος αὐτός· ἀπεφάσισε λοιπόν, μέχρις οὗ ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς ἐργασίας, νὰ περιπατήσῃ ἐπὶ μακρόν. Κατάμονος ἐν τῷ ἀνοικτῷ οὐρανῷ κατώρθωσε νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του, δάκρυα φαντασιώδους εὐτυχίας καὶ δόξης καὶ ὅλα τὰ σχέδια περὶ τοῦ μέλλοντός του μετὰ μεγαλητέρας φροντίδος νὰ μορφώσῃ.

Ἐν τῇ Τραπέζῃ ἐπέρασε τὸν καιρόν του μετὰ τῆς αὐτῆς κανονικότητος μεθ' ἧς ὅλας τὰς προηγουμένας ἡμέρας. Ὁ Αἰμύλιος Μπραουνάϊς ἐκάθητο κεκλιμένος ἐπὶ τοῦ βιβλίου του, ἀνήσυχος ὡς νὰ ἀνέμενεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ ἐκσπάσῃ βόμβα τις.

Καὶ ἐσυλλογίζετο πῶς θὰ προσεπάθει νὰ κρατηθῇ ἐὰν ἡ εἴδησις αἴφνης τῆς ἀπωλείας τῶν 78,000 φιορινίων ἐφέρετο εἰς τὸ μέσον. Ἀλλ' εἰς οὐδὲν ἀποτέλεσμα κατέληγεν· ἓν μόνον ἐγνώριζεν, ὅτι ὑπὲρ πάντα, ὤφειλε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἡσυχίαν του. Ἐθεώρησε δὲ καλὸν νὰ παρατηρῇ τοὺς συναδέλφους του καὶ συμφώνως πρὸς αὐτοὺς νὰ ῥυθμίσῃ τὴν διαγωγήν του. Ἀφοῦ αὐτοὶ ἦσαν ἀθῶοι καὶ ἡ συμπεριφορά των θὰ ἦτο φυσικὴ πρὸς τὴν περίστασιν.

Ἡ ἡμέρα ὅμως παρῆλθε χωρὶς παντάπασι νὰ διαταραχθῶσι. Καὶ ἡ ἑπομένη ἡμέρα ἐπίσης· ὅμως οὐδόλως διελευκάνθη τὸ ζήτημα καὶ οὐδὲ ἐγνώσθη ἡ ἀπώλεια. Ὁ Αἰμύλιος διῆλθε καὶ ἄλλην νύκτα ἄγρυπνος καὶ ἤρχισε νὰ χάνῃ τὸ θάρρος του διὰ τὴν μεγάλην ἐπιχείρησιν εἰς τὴν ὁποίαν ἐρρίφθη. Δὲν εἶχε τὴν «ἠθικὴν δύναμιν».

Παρῆλθε καὶ ἡ τρίτη ἄγρυπνος νύξ. Μετὰ βαθυτάτης ψυχικῆς ἀποθαρρύνσεως καὶ πλήρης σωματικῆς κοπώσεως ἐκάθησεν ὁ Αἰμύλιος εἰς τὴν ἐργασίαν του, διότι ὅλοι οἱ ὑπολογισμοί του, περὶ εὐτυχίας διὰ τῶν χρημάτων αὐτῶν δὲν ἐπηλήθευσαν.

Δὲν ἠδύνατο ἐν τούτοις νὰ ἐννοήσῃ πῶς οὐδεὶς θόρυβος ἐγένετο διὰ τὸ ἀπωλεσθὲν ποσόν. Ὑπελόγιζεν ὅτι ἴσως ἀκόμη καμμία καταγγελία δὲν θὰ ἔγεινε καὶ ἡ Τράπεζα δὲν κατέστησε γνωστὸν τὸ πρᾶγμα. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἦτο κατὰ πολλὰ ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀλλὰ τέλος ὅλον αὐτὸ τὸ ποσὸν ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀπωλεσθῇ χωρὶς νὰ ἀκουσθῇ.

Τὰ ἴχνη τῆς ἀποστολῆς ἠδύνατό τις νὰ ἀκολουθήσῃ μέχρι τοῦ διευθυντοῦ, ὅπου ἀποτόμως ἐκόπτοντο. Ὁ διευθυντὴς ἦτο ἱκανὸς νὰ ἐπανορθώσῃ ἀμέσως τὴν ἀπώλειαν, ὄχι βεβαίως ἐξ ἰδίων· καὶ ὁ Αἰμύλιος Μπραουνάϊς ἦτο περίεργος νὰ μάθῃ διὰ ποίας καταστιχογραφικῆς μεθόδου θὰ ἐπέρριπτε τὸ σφάλμα ἐπὶ τῆς Τραπέζης καὶ μόνης. Καὶ βεβαίως εἰς αὐτὸ θὰ κατέληγεν ἀφοῦ τὸ ταχυδρομεῖον εἶχε λάβει σημείωσιν τῆς παραδόσεως.

Μία νὺξ ἀκόμη ὅπως ἡ προηγουμένη καὶ ὁ Αἰμύλιος Μπραουνάϊς ἐξήντλησεν ἅπαν τὸ θάρρος του. Διὰ τὸν κόσμον ὅμως οὐδ' ἐπὶ μίαν στιγμὴν εἶχεν ἀπολέσει τὴν ἡσυχίαν του.

Μὲ τὸν ἕξω κόσμον ἦτο ὅπως καὶ πρίν τοῦ γεγονότος αὐτοῦ, ἀλλὰ μὲ τὸν ἑαυτόν του δὲν τὰ εἶχε καλά. Μετὰ συναισθήματος πικροῦ μίσους παρετήρει τὸ ὀλέθριον χρῆμα. Ἔκειτο ἐκεῖ πρὸ αὐτοῦ καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ κατακτήσῃ διότι τῷ ἐφαίνετο φοβερὸς ἀκανθόχοιρος.

Εὐτυχία ἡ ὁποία πόνους καὶ πληγὰς ἐπροξένει! Ἦτο φανερὸν ὅτι μὲ τοιοῦτου εἴδους εὐτυχίαν δὲν ἠδύνατο νὰ εἶνε εὐτυχής. Τοιοῦτου εἴδους εὐτυχία θὰ κατέστρεφε αὐτὸν καὶ φυσικῶς καὶ σωματικῶς.

Ἐκάθισεν ἀποφασιστικῶς καὶ ἔγραψε τὴν ἑξῆς ἐπιστολήν:

«Ἀξιότιμε κύριε Διευθυντά·

»Διὰ τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς καὶ τοῦ ἔσω »κλείστου ποσοῦ λυτρώνετε τοῦ πειρασμοῦ »ἕνα τῶν ὑπαλλήλων σας. Λαμβάνετε μετὰ »τῆς ἐπιστολῆς καὶ τὰ χρήματα ἄθικτα. »Μὴ ἐρωτήσητε διατὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐκρα»τήθησαν προτοῦ σᾶς ἀποδοθῇ τὸ μέγα »αὐτὸ ποσόν. Ὁ ὑπάλληλος τὸν ὁποῖον ἡ »παράλειψις αὕτη βαρύνει δὲν θέλει νὰ δι»καιολογηθῇ καὶ εἶνε ἕτοιμος νὰ ὑποφέρῃ »μεθ' ὑπομονῆς πᾶσαν συνέπειαν, ἥτις ἤθε»λεν ἐπέλθει. Δὲν ὑπογράφει ἐδῶ διότι δὲν »εἶχε τὸ θάρρος νὰ προσποιηθῇ τὸν χαρα»κτῆρα του καὶ συνεπῶς εὐκολώτατα θὰ »ἀναγνωρισθῇ.

»Δείξασθε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέ»του πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεώς του.

»ταπεινότατος

* *
*»

Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ἔρριψε καὶ τὸν ὀλέθριον φάκελλον, τὴν ἔκλεισε, τὴν ἐσφράγισε, τὴν ὑπέγραψε καὶ τὴν ἔδωκε συστημένην εἰς τὸ ταχυδρομεῖον. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐκλήθη ὁ Αἰμύλιος εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ διευθυντοῦ. Θανάσιμος ὠχρότης ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν του, ὅταν ἔστη πρὸ αὐτοῦ, καπνίζοντος ἀμερίμνως τὸ σιγάρον του.

Τὸ ἐξεταστικὸν βλέμμα τοῦ Διευθυντοῦ περιέβαλλε τὸν Αἰμύλιον καὶ τῷ εἶπε συμπαθῶς·

— 'Αγαπητὲ Μπραουνάϊς, ἔχω ἀνάγκην ἰδιαιτέρου γραμματέως· μεταξὺ τῶν ἄλλων προσόντων του πρέπει νὰ εἶνε καὶ καλλιγράφος. Ὁ χαρακτήρ σου, εἶνε τίμιος καὶ μυστικός· σὲ ἐκλέγω διὰ τὴν θέσιν αὐτήν. Ὁ μισθός σου αὐξάνει εἰς 2,400 φιορίνια ἐτησίως. Θέλεις;

Ὁ Αἰμύλιος ἔκλινε τὴν κεφαλὴν σιωπῶν.

— Σύμφωνοι; Αἴ; εἶπεν ὁ Διευθυντὴς καὶ ἔσφιγξε τὴν χεῖρα τοῦ Μπραουνάϊς. Εἶσαι ὁ ἄνθρωπος ποῦ ἤθελα.

Ὁ Αἰμύλιος Μπραουνάϊς ἔκλινε καὶ πάλιν τὴν κεφαλὴν καὶ ἐγκατέλειψεν ἐν ἀφώνῳ συγκινήσει τὸ δωμάτιον τοῦ Διευθυντοῦ.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ) Φ. Α. Κ.

ΑΒΔΟΝ ΔΕ ΠΑΘ

ΤΟ ΑΣΤΡΟΝ ΤΟΥ ΜΕΡΟΥΑΝ

('Αραβικὴ διήγησις)

Μετάφρασις ἐκ τῆς Καστιλιανῆς ὑπὸ Γ. Ν. Μαυράκη.

(Συνέχεια)

Θ'.

Ὁ ἵππος ἐβάδισε πρὸς 'Ανατολάς.

Ταχέως ἔμεινεν ὀπίσω ἡ Κόρδοβα, αἱ δὲ ἀκταὶ τῆς Ἱσπανίας ἀπωλέσθησαν κεκαλυμμέναι ἐν τῇ ὁμίχλῃ.

Τὸ πυρῶδες ζῷον, ταχὺ ὡς ἵππος *Βοράκ*[1] ὑψώθη ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐν τῷ ἀπείρῳ.

Ἐβόμβουν οἱ ἄνεμοι μετὰ πατάγου.

Τὰ νέφη διηνοίγοντο θορυβωδῶς ὅπως ἀφήσωσι νὰ διέλθῃ ἡ κόρη τῶν μαγειῶν.

Ὁ Ἀβὲν-Ἀμάρ, μεθυσθεὶς ἐν τῇ πνοῇ τῆς βεβήλου γυναικός, ἀνεταράσσετο ἐν τῷ κόλπῳ της καὶ τὴν περιέσφιγκε φρενητιῶν.

Ἡ δὲ Κίνθα ἀπερρόφα ἐν τῷ πυρώδει βλέμματί της τὸ φλογερὸν βλέμμα τοῦ ποιητοῦ, τὸν ὁποῖον ἐπίεζε μανιώδης καὶ ἐπανελάμβανεν.:

— Ἀγάπα με ὅπως σὲ ἀγαπῶ, ὡραῖέ μου, παρατήρει με ὅπως ἐγὼ σὲ παρατηρῶ, ἐναγκαλίζου με ὅπως σὲ ἐναγκαλίζομαι... Ὦ! μιᾶς στιγμῆς ἡδονὴν μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ ἀνακτόρῳ μου καὶ θὰ ἀπολαύσῃς κατόπιν αἰωνίως τῶν χαρίτων τῆς ἐκλεκτῆς τῆς ψυχῆς σου.

Καὶ ὁ ἵππος ἵπτατο ἑκάστοτε ταχύτερον, λίμναι δὲ καὶ θάλασσαι, χέρσοι καὶ δάση, κοιλάδες καὶ ὄρη, τὸ πᾶν ἐξηφανίζετο τῆς θέας, ὡς αἱ ἄμμοι τῆς ἐρήμου, παρασυρόμεναι ὑπὸ τῆς πνοῆς τοῦ Σιμούν.

Ἡ Ρώμη, αἱ Ἀθῆναι, ἡ Σταμπούλ, ἔμενον πλέον ὀπίσω, κεκαλυμμέναι ἐν ταῖς μαύραις σκοτίαις τῆς νυκτός.

Τὸ μὲ πτέρυγας Ρὼκ ζῷον διεσταυρώθη ὑπεράνω τῶν ἄμμων τῆς Ἀσίας.

Τότε εἶπεν ἡ Κίνθα εἰς τὸν ποιητήν.

— Βλέπεις ἐκεῖ μακρὰν τέσσαρα φῶτα;

— Ναί.

— Εἰσὶ τέσσαρες πόλεις. Ἐκείνη εἶνε ἡ Δαμασκός, τὸ Ἴσπαχὰν ἡ ἄλλη, ἡ ἄλλη ἀριστερὰ ἡ Βαγδάτη καὶ ἡ πλέον ἐπάνω ἡ Μοσσούλ.

Ἡ Κίνθα ἔστρεψε τὸ πρόσωπον πρὸς Δυσμάς.

— Βλέπεις ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν Ἀραβίαν δύο ὡραῖα φῶτα εἰς τὰ ἀριστερά μου;

— Ναί.

— Εἰσὶ δύο πόλεις τὰς ὁποίας ἀφήκαμεν ὀπίσω. Ἐκείνη εἶνε ἡ *Μεδίνα*,[2] καὶ ἡ πλέον ἐκεῖ ἡ Μέκα.

Ἡ σουλτάνα ἔστρεψε πρὸς Ἀνατολὰς καὶ εἶπεν.

— Οὔτε ἡ Μοσσοὺλ μὲ τὴν εὐωδίαν τῶν μύρων της, οὔτε τὸ Ἴσπαχὰν μὲ τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθέων του, οὔτε ἡ Δαμασκὸς μὲ τὸν πλοῦτον τῶν χρυσοῦφῶν ἐσθήτων της, οὔτε ἡ Βαγδάτη μὲ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν ἀνακτόρων της, οὔτε ἡ Μεδίνα μὲ τὸν τάφον της, οὔτε ἡ Μέκα μὲ τὴν Καάβαν της, ἀξίζουσιν ὁμοῦ ὅσον ὁ πλέον ἀσήμαντος τῶν μυστηριωδῶν θαλάμων τοῦ ἀνακτόρου μου.

— Καὶ πότε θὰ ἀναπαυθῶσιν ἐν αὐτῷ τὰ σώματά μας; ἠρώτησεν ὁ ποιητής.

— Ταχέως, ταχέως, ἀπήντησεν ἡ σουλτάνα. Εὑρισκόμεθα πλησίον τοῦ ἀνακτόρου·

Γ'.

Καὶ οὕτως εἶχεν ἀληθῶς.

1 Τετράποδον τερατῶδες ἐπὶ τοῦ ὁποίου, κατὰ τὸ Κοράνιον, ἔκαμεν ὁ Μωάμεθ τὴν νυκτερινὴν αὐτοῦ ἀνάβασιν εἰς Ἐδέμ.

2 «Μεδίνα—ελ—Ναβί» (πόλις τοῦ Προφήτου) ὅπου διατηρεῖται ὁ τάφος τοῦ Μωάμεθ.

Ὁ ἵππος ἤρξατο κατερχόμενος ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἕως ὅτου ἔθιξε διὰ τῶν ποδῶν τὰς ὄχθας ἐκτεταμένης λίμνης σιγηλῶν καὶ γλαυκοφαίων ὑδάτων.

Τὰ πνεύματα τῆς σιγῆς ἐδέσποζον τοῦ μέρους.

Καὶ ἀτμόσφαιρα ξηρά, χαυνωτική, πνιγηρά, ἐπηύξανε τὸ μλλαγχολικὸν ἐκείνων τῶν τόπων.

Ἀπὸ τοῦ κέντρου τῆς λίμνης ὑψοῦτο ὄρος ὑψηλότατον.

Ἐπὶ δὲ τοῦ μετώπου τοῦ ὄρους μαστιγούμενος ὑπὸ τῶν ἀνέμων τῶν καταιγίδων, ἠγείρετο μέγας ὄγκος, ἀκανόνιστος, μελανωπός, μυστηριώδης, ὅστις ὡμοίαζε πρὸς τὴν διαμονὴν τοῦ *Ἀθραέλ*.[1]

Τὸ οἰκοδόμημα ἐκεῖνο, τόσον ἄσχημον καὶ μελανωπὸν ἐξωτερικῶς ὅσον στίλβον καὶ ὡραῖον ἐσωτερικῶς, ἦτο τὸ μαγικὸν *Ἀνάκτορον τοῦ Ἐβλίς*, κατασκευασθὲν ὑπὸ τῶν πονηρῶν πνευμάτων ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ὑπερήφανον σουλτάναν Σαύδαν — Κίνθαν.

ΙΑ'.

Μόλις ὁ ἵππος ἔθηκε τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς ὄχθης, ὅταν οἱ τρεῖς δοῦλοι, οἵτινες εἶχον ἐξέλθει κάτωθεν τῆς μύρτου εἰς τοὺς κήπους τοῦ Μερουάν, ἐνεφανίσθησαν ἐκ νέου καὶ ἐγονάτισαν πρὸ τῆς σουλτάνας.

Ὁ Ἀβὲν-Ἀμὰρ καὶ ἡ Κίνθα κατῆλθον.

Καὶ σίφων ἐκ πυρὸς περιεκάλυψε τὸ ζῶον καὶ τοὺς αἰθίοπας καὶ ἔπεσε μετ' αὐτῶν εἰς τὴν λίμνην.

Ἐφάνη δὲ λέμβος ἥτις ἤρχετο αὐλακίζουσα τὰ κύματα αὐτῆς.

Ἡ Κίνθα ὑπεμειδίασε μὲ τὸ μειδίαμα τῆς εὐδαιμονίας· ἐστήριξε περιπαθῶς τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ ποιητοῦ, καὶ ἐκτοξεύουσα βλέμμα ἡδυπαθές, διεγερτικόν, ἀπετύπωσε φλογερὸν φίλημα ἐπὶ τῶν χειλέων του.

— Διατί εἶνε τεθλιμμένος ὁ ἐκλεκτὸς τῆς ψυχῆς μου;

— Τεθλιμμένος;.... ὄχι. Εἶμαι εὐτυχὴς εἰς τὸ πλευρὸν τῆς ὡραίας τῶν ὡραίων.... τὸ πῦρ τῶν ὀφθαλμῶν της μὲ καταφλέγει... ἡ πνοὴ τοῦ στόματός της μὲ μεθύει... Ὦ! εἶμαι εὐτυχής.

— Εἶσαι εὐτυχής, φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου; ἐφώνησε διὰ φωνῆς γλυκείας ἡ Κίνθα, παρατηροῦσα ἐν χαρᾷ τὴν λέμβον, ἥτις ἔμελλε νὰ θίξῃ τὴν ὄχθην.

— Ναί... ναί... Ὦ!.... ἂς πετάξωμεν εἰς τὸ ἀνάκτορόν σου, ἐφώνησεν ὁ Ἀβὲν-Ἀμὰρ σφίγγων ἐπὶ τοῦ στήθους του τὴν σουλτάναν.

— Ἀγάπα με οὕτω, ὡραῖέ μου, ἐπανέλαβε διὰ τελευταίαν φορὰν αὕτη· παρατήρει με ὅπως ἐγὼ σὲ παρατηρῶ, ἐναγκαλίσου με ὅπως ἐγὼ σὲ ἐναγκαλίζομαι....

Καὶ τρελλὴ ἐκ χαρᾶς βλέπουσα πλέον εἰς τὴν ὄχθην τὴν λέμβον, προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ ποιητοῦ βλέμμα ἱκετευτικόν.

Ὁ Ἀβὲν-Ἀμὰρ ἐπέθεσε τὸ τρέμον στόμα του ἐπὶ τοῦ τῆς Κίνθας, καὶ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας της λειπόθυμος.

1 Ὁ ἀρχάγγελος τοῦ θανάτου.

ΙΒ'.

Ἀλλὰ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὸ ὡρολόγιον τοῦ χρόνου ἐσημείωσε τὴν ὥραν τοῦ μεσονυκτίου, ὁ δὲ ἄνεμος ἔφερεν ἐπὶ τῶν κυμάτων του ἐκ μιᾶς τῶν γειτονικῶν καλυβῶν τὸν ἦχον τοῦ πρώτου ᾄσματος τοῦ ἀλέκτορος.

Ἐσκοτίσθη τὸ φῶς τῆς σελήνης.

Καὶ ἐταράχθησαν μετὰ πατάγου τὰ ὕδατα τῆς μυστηριώδους λίμνης.

Ἡ Κίνθα ἀφῆκε κραυγήν, ἣν ἐπανέλαβεν ἡ ἠχὼ μετὰ τρόμου.

Μειδίαμα δὲ φρικῶδες συνέστειλε τὸ τρέμον στόμα της.

— Κατηραμένη, ἐκραύγασεν, ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἐγεννήθην καὶ ἡ ὥρα καθ' ἣν ἐν βεβήλῳ ἔρωτι συνελήφθην!

— Μόνον μία νὺξ σοὶ μένει ἰσχύος! ἐπανέλαβε φωνὴ βραχυνὴ καὶ σπηλαιώδης ἀπὸ τὰ ὕψη.

Καὶ τὰ κύματα τῆς βρωμερᾶς λίμνης ἠνοίχθησαν καὶ κατέπιον εἰς τὰς ἀβύσσους των τὴν κόρην τῶν μαγειῶν.

ΙΓ'.

Ἡ ἠχὼ τῆς φωνῆς τῆς σουλτάνας ἐξήγειρε τοῦ ληθάργου τὸν ποιητήν.

Ἦτο ἄλλος ἄνθρωπος. Ἡ καρδία του ἔπαλλεν ὑπὸ τὴν ὤθησιν ἔρωτος ἀγνοῦ ὡς τὸ πρῶτον φῶς τῆς ἡμέρας, καὶ ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ ἔβλεπεν, ὡραίαν ὡς τὴν εὐδαιμονίαν, τὴν μορφὴν τῆς ἀπαραμίλλου Χαλεβᾶς του.

Ἡ Κίνθα, ὁ μαγικὸς ἵππος, οἱ αἰθίοπες, τὸ πᾶν τῷ ἐφαίνετο ὄνειρον,

Καὶ ὅμως δὲν ἦτο.

Τὸ φῶς τῆς σελήνης τὸ ὁποῖον ἠκτινοβόλησε πάλιν λαμπρόν, ἔδειξεν εἰς τὸν ἐρωτευμένον τὸ μέρος ἔνθα εὑρίσκετο. Τὸν περιεκύκλουν αἱ ἄμμοι τῆς Ἀσίας καὶ πρὸ αὐτοῦ εἶχε τὰ σιωπηλὰ ὕδατα τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης.

Ὁ Ἀβὲν-Ἀμὰρ ἀνεμνήσθη τότε τοῦ φυλακτοῦ τοῦ μάγου Σαουλγαλίπ, καὶ ἐπεκαλέσθη δι' αὐτοῦ τῶν πνευμάτων, ὅπως τὸν μεταφέρωσιν εἰς τὸ μέρος εἰς ὃ θὰ συνήντα τὴν Χαλεβάν.

Ἀλλ' ὁ ἐκ σμαράγδου δακτύλιος εἶχεν ἀπωλέσει τὴν ἰσχύν του.

Καὶ μόνον ἀπήντησε μακρόθεν εἰς τὸν ποιητὴν φωνὴ ἀσθενής, παθητική, μελαγχολική, ἥτις ἔλεγεν:

— Ἔσω ἐνάρετος· διότι τὰ ἁμαρτήματα διαφθείρουσι τὸν ἄνθρωπον *καὶ καθιστῶσι τὰς ἡμέρας αὐτοῦ ζοφερὰς καὶ τὰς νύκτας του ἄνευ ὕπνου*..... Ἔσο πιστὸς εἰς τὴν Χαλεβάν.

Ὁ Ἀβὲν-Ἀμὰρ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξακολουθήσῃ, καὶ ὑποτεταγμένος, ἐξηντλημένος, ἀδρανής, κατεκλίθη ἐφ' ἑνὸς λίθου, ὅπου ἐπηγρύπνησεν ἐπὶ τῶν βλεφάρων του ἡ χεὶρ τῶν ὕπνων, καὶ πνεῦμα τὸν ἔκαμε νὰ ἴδῃ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ψυχῆς τὸ ἑπόμενον ὄνειρον.

(Ἕπεται τὸ Γ' Μέρος)

ΨΗΦΙΔΩΤΟΝ

Ὁ κομψευόμενος εἶνε συνήθως υἱὸς ὀψιπλούτου, πειρώμενος νὰ φανῇ κομψὸς καὶ κατορθῶν νὰ φαίνηται μωρός.

Claretie

Ἡ γυνή, ἡ μᾶλλον ἀποφασισμένη ν' ἀντιστῇ εἰς πειρασμόν τινα, δὲν δυσαρεστῆται ὅταν τῇ παρουσιασθῇ ἡ περίστασις τῆς ἀντιστάσεως.

Chincholle

Μὴ λησμονῶμεν ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι θὰ ἐλπίζωσι πάντοτε εἰς ἡμᾶς, ἡμεῖς δὲ δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν εἰς αὐτούς.

Dumas

Συγχωροῦμεν εὐχερέστερον τὸν ἀπαταιῶνα, ὅστις μᾶς κάμνει νὰ κερδίσωμεν, ἢ τὸν τίμιον, ὅστις μᾶς κάμνει νὰ χάσωμεν.

G. Boissier

Ἡ ζωὴ εἶνε μέγας λογαριασμός «Δοῦναι καὶ Λαβεῖν», πιστούμενος ὑπὸ τῆς φαντασίας καὶ χρεούμενος ὑπὸ τῆς πραγματικότητος.

G. Valtour

Αἱ κακίαι εἶνε τέκνα νύθα, καθότι ἡ μὲν μήτηρ αὐτῶν εἶνε ἡ ἀργία, ὁ δὲ πατὴρ ἄγνωστος.

***

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ

Ἡ κυβέρνησις ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν διάφορα φορολογικὰ νομοσχέδια, ἐν οἷς καὶ περὶ μονοπωλίου τοῦ καπνοῦ. Οὕτω ἐπῆλθε μικρὰ ἐλάττωσις τῆς τιμῆς τοῦ χρυσοῦ καὶ ὕψωσις τῶν Ἑλληνικῶν χρεωγράφων.—Ἐπίσης ὑπέβαλε νομοσχέδια περὶ ἀναδολῆς κατατάξεως τῶν διαθεσίμων τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1891.—Ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ κατηγορητηρίου ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν προτείνεται ἡ παραπομπὴ τοῦ κ. Τρικούπη καὶ τῶν συνυπουργῶν του, εἰς εἰδικὸν δικαστήριον. Ἡ ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως συζήτησις ἠρξήσεται αὔριον.—Διωρίσθη ἔκτακτος καθηγητὴς τῆς περιγραφικῆς ἀνατομίας ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ ὁ προταθεὶς κ. Ρήγας Νικολαΐδης.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις θὰ ὑποβάλῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς νομοσχέδιον ἐπιτρέπον αὐτῇ νὰ διατηρήσῃ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὸ προνόμιον τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου ἔθνους διὰ τὰ προϊόντα καὶ τὰ ἐμπορεύματά της τὰ εἰσαγόμενα εἰς Γαλλίαν. Θὰ ζητήσῃ ὡσαύτως τὴν βιομηχανικὴν προστασίαν παντὸς τοῦ ἀφορῶντος εἰς τὴν Ἑλλάδα. Αἱ δύο αὗται παραχωρήσεις θὰ γείνουν ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀμοιβαιότητος.— Αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ ἐν Ρουμανίᾳ ἀπέληξαν ὑπὲρ τῆς κυβερνήσεως.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ κ. Γ. Ν. Χατζιδάκι ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις τοῦ γλωσσικοῦ διαγωνίσματοῦ τοῦ Συλλόγου *Κοραῆ*, εἰς ὃν πολλὰ ὑπεβλήθησαν ἀνέκδοτα λεξιλόγια καὶ ἄλλαι συλλογαὶ μνημείων τῆς Ἑλλ. Γλώσσης. Ἐβραβεύθησαν δὲ ὁ καθηγητὴς κ. Κ. Νεστορίδης, ἀποστολεὺς Παροιμιῶν ὁ κ. Γεώργιος Λουκᾶς, Κύπριος, ὁ κ. Ἰω. Γ. Βαλαβάνης, Κεφαλλονίτης, ἀποστείλας τὰ «Ζῶντα Μνημεῖα τῆς Δημοτικῆς» ὁ κ. Π. Βεργωτῆς τοῦ «Γλωσσαρίου τῆς Κεφαλληνίας» ὁ κ. Ἰω. Τσικόπουλος, καθηγητής, καὶ ὁ κ. Μπουτώνης.—Ὑπὸ τῆς φιλανθρωπικῆς ἀδελφότητος «*Αἱ θυγατέρες τοῦ Ἐπουρανίου Βασιλέως* διοργανωθεῖσαι ἤρξαντο ἐν τῷ Συλλόγῳ Παρνασσῷ φιλολογικαὶ ἑσπερίδες. Κατὰ τὴν πρώτην ἀνέγνω ὁ καθηγητὴς κ. Μαγγίνας μελέτην του περὶ Ἑλληνίδων γυναικῶν καὶ ὁ κ. Κ. Παλαμᾶς ἀνέκδοτόν του ποίημα «ἡ Γέννησις τῶν κρίνων». Ἡ Βαυαρικὴ Βουλὴ ἐψήφισε νὰ ἱδρυθῇ νέα ἕδρα ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Μονάχου ἐν ᾗ νὰ διδάσκηται ἡ ἱστορία τοῦ Μεσαιωνικοῦ καὶ τοῦ νέου Ἑλληνισμοῦ ὑπὸ τοῦ δεινοῦ Βυζαντινολόγου καθηγητοῦ κ. Κρουμβάχερ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Ἀνασκαπτομένης τῆς ὁδοῦ Ἀθηνᾶς, ἀνευρέθη ἀνάγλυφον ἰκανῶς σῶον, παριστάνον τὸν Ἡρακλέα ἀναπαυόμενον ἐπὶ τῆς λεοντῆς του, ἥτις εἶνε ἐξηπλωμένη ὑπ' αὐτόν, καλύπτουσα ἐν μέρει καὶ τὸ δεξιὸν γόνυ, καθὼς καὶ ἐπὶ τοῦ λίθου ἢ ριζώματος δένδρου ἐφ' οὗ στηρίζει τὸ ὀλίγον ἀνωρθωμένον σῶμά του.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ—ΠΕΡΙΕΡΓΑ—ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἡ γεωγραφικὴ ἑταιρία τῆς Γόθας δημοσιεύει τὰς ἑπομένας πληροφορίας περὶ τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ κόσμου ἀνερχομένου εἰς 1,470,729,000 ἀνθρώπων. Ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ τούτου 826,000,000 ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐκ τούτων πάλιν ἡ Κίνα ἔχει 326,000 καὶ αἱ Ἀγγλικαὶ Ἰνδίαι 262,000,000. Ἡ Εὐρώπη ἔχει 357,379,000 κατοίκους, ἤτοι σχεδὸν ἴσον τῷ τῆς Κίνας. Ἡ Ἀφρικὴ ἔχει 164 ἑκατομμύρια κατοίκων καὶ ἡ Ἀμερικὴ 122 ἑκατομμύρια·

*

Ὁ περιώνυμος γάλλος φυσιολόγος δόκτωρ Μάρεῦ μελετᾷ ἀπό τινος τὴν πτῆσιν τῶν ἐντόμων διὰ φωτογραφικῆς συσκευῆς, ἣν μετεκειρίζεται, καὶ δι' ἧς δύναται νὰ λάβῃ ἀποτύπωσιν τῶν ἱπταμένων ἐντόμων ἐντὸς ἑνὸς εἰκοστοῦ πέμπτου τοῦ δευτερολέπτου. Κατὰ τὰς παρατηρήσεις του, τὰ πτερὰ τῶν ἐντόμων κατὰ τὰς διαφόρους κατὰ τὴν πτῆσιν διευθύνσεις, συναντῶντα πλαγίως τὴν ἀντίστασιν τοῦ ἀέρος ἐνεργοῦσι καθ' ὃν τρόπον καὶ αἱ κῶπαι τῶν λέμβων.

*

Ὁ γνωστὸς γερμανὸς γεωλόγος κ. Ἀλφρέδος Φιλιππσών, ὅστις ἐκδίδει σπουδαιότατον γεωλογικὸν σύγγραμμα περὶ τῆς Ἑλλάδος, βασιζόμενον εἰς τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἐπιτοπίους ἐρεύνας, ἐχάραξε καὶ χάρτην τοπογραφικὸν καὶ ὑψομετρικὸν τῆς Πελοποννήσου (ἐν κλίμακι 1:000 000). Σημειοῦνται καὶ τὰ λατομεῖα, τὰ μεταλλεῖα, τὰ μοναστήρια, τὰ ἀρχαῖα ἐρείπια, φρούρια καταρρεύσαντα, αἱ θέσεις ἔνθα προσορμίζονται ἀτμόπλοια, τὰ ὅρια τῶν νομῶν, οἱ σιδηρόδρομοι, αἱ ἀμαξιτοὶ καὶ ἄλλαι ὁδοὶ καὶ τὰ ἀρχαῖα ὀνόματα ἐν ἀγκύλαις.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Στ. Χ. Κάϊρον. Πίναξ ἐλήφθη.—κ. Αἰκ. Α. Χανία, Δ. Σ. Βάρναν κ. Σ. Λ. Αἴγιον, Γ. Κ. Πάτρας, Ε. Ζ. Κάϊρον, Π. Ἰ. Π. Ρόδον, Μ. Χ. Τ. Ἄνδρον, Στ. Μ. Κ. Ρέθυμνον, Βασ. Β. Λειψίαν, Κ. Π. Β. Λονδῖνον. Ἐλήφθησαν εὐχαριστοῦμεν.— κ. Εὔφρ. Μ. Lecce Ε. Μ καὶ Ἰ. Α. Μυτιλήνην, Γ. Ἰ. Χ. Ζαγοράν, Εὐρ. Δ. Μῆλον, Στ. Στ. Παρισίους, Δημ. Ἀντ. Νέαν Τόρκην. Ἐνεγράφητε, ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν.—Γ.Γ.Ρώμην. Ἐστάλη.—Δ. Οἰκ. Μαγνησίαν. Θὰ γράψωμεν.—Ν. Γ. Κ. Σῦρον. Θὰ ἤμεθα θερμότεροι, ἂν ἔλειπε τὸ ὑπὸ ξένης χειρὸς ὑστερόγραφον. Προσεχῶς. — Α. Θ. Γαλάζιον. Ἡ συνδρομή σας ἤρξατο ἀπὸ 1ης ὀβρίου, ὥστε δὲν ἦτο προπληρωμή. Εὐχαριστοῦμεν.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθησαν

Βιβλιοθήκη Ἰουλίου Βέρν: Ροβοῦρος ὁ Κατακτητής μυθιστορία μετ' εἰκόνων. Μετάφρασις Π. Φέρμπου, (ἔκδοσις κατὰ φυλλάδια. Φυλλάδιον 1—2ον). Ἐκδότης Θησεὺς Λιβέριος.

Ἡ Πούλια: Νεραΐδα, ἐκ τῶν πολλῶν ἁμαρτιῶν, ὑ Σισίνιος καὶ ἡ Στεφανία, ὑπὸ Γ. Σπίρλα.

Ὕμνος ς τὸ φοῖβο Ἀπόλλωνα. Ποίημα Στεφάνου Μαρτζώκη.

Ἐγχειρίδιον ὀργανικῆς γυμναστικῆς. Φυλλ. Γ'. Τὸ μονόζυγον καὶ αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἀσκήσεις. Μετὰ 50 εἰκόνων, ὑπὸ Ἀριστείδου Ἰωαννίδου.

Τὰ κατὰ τὴν Ριζάρειον ἐκκλησιαστικὴν σχολὴν ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς. Ἐπιμελείᾳ Νικ. Ράδου ἐκτελεστοῦ τῆς Ριζαρείου διαθήκης.

Ἱστορία τοῦ συγχρόνου Ἑλληνισμοῦ, ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, ὑπὸ Ἐπ. Κ. Κυριακίδου. Φυλλ. 1—3.

Corpus juris civilis ἐκ μεταφράσεως εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὑπὸ Ἠλία Λιακοπούλου: Πανδέκται (τεῦχος 67—68). Ἐκδότης Ἀνέστης Κωνσταντινίδης.

Ueber die Mineralquellen von Aedepsos. von A. Danbergis, Berlin 1892.

Ἀγγέλλονται

Γενικὴ Ἐπιθεώρησις σύγγραμμα περιοδικὸν δίς τοῦ μηνὸς ἐκδιδόμενον ὑπὸ Ἀθανασίου Ἀργυροῦ, τῇ συμπράξει πολλῶν λογίων.

Σημειώσεις Ἑβδομάδος. Συνιστῶμεν τὴν ἀνάγνωσιν τῆς κατωτέρω ἀγγελίας, δι' ἧς ὁ ῥέκτης ἐκδότης κ. Α. Κωνσταντινίδης ἔγνω νὰ καταστήσῃ προσιτὸν τοῖς πᾶσι ἕνα θησαυρόν, τὴν μοναδικὴν καὶ ἀπαραίτητον παντὶ Ἕλληνι Ἱστορίαν τοῦ ἀειμνήστου Κ. Παπαρρηγοπούλου.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΑΠΟ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΜΕΧΡΙ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ

ὑπο Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΙΣ ΤΟΜΟΥΣ ΠΕΝΤΕ

50 ΤΕΥΧΗ ΜΕΤΑ ΠΟΛΥΧΡΟΟΥ ΑΤΛΑΝΤΟΣ

Ὡς γνωστὸν εἰς τὸ ἁπανταχοῦ ἑλληνικὸν δημόσιον, τὰ ἡμέτερα Καταστήματα πρὸ ἑπτὰ περίπου ἐτῶν ἀνέλαβον καὶ ἀπεπεράτωσαν τὴν κολοσσαίαν ἀληθῶς ἔκδοσιν τῆς

ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ἣν συνέγραψεν ὁ σοφὸς συγγραφεὺς καὶ μέγας τοῦ Ἔθνους διδάσκαλος, ὁ ἀοίδιμος Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ. Ἡ δευτέρα αὕτη ἔκδοσις τοῦ ἐθνικοῦ τούτου συγγράμματος ἐπεθεωρήθη πρότερον ὑπὸ τοῦ ἰδίου συγγραφέως, ὅστις ἐπλούτισεν αὐτὴν πολλαχοῦ διὰ πλείστων **προσθηκῶν** καὶ **βελτιώσεων** καὶ **προλόγων** ἐμβριθεστάτων, προτασσομένων ἐν ἀρχῇ ἑκάστου τόμου, συμπεριλαβὼν καταλλήλως πάντα τὰ **ἐπιστημονικὰ πορίσματα καὶ τὰς νεωτέρας ἱστορικὰς ἐρεύνας.** Οὕτω δὲ ἡ ἔκδοσις αὕτη τῆς ΙΣΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ συμπληρωθεῖσα ὡς ἔνεστι τελειότερον καὶ ἀκριβέστερον, κατέστη ὡς σύγγραμμα μὲν τὸ πολυτιμότερον καὶ ἐθνικώτερον κειμήλιον, ἀπαραίτητον διὰ πάντα ἀνεξαιρέτως Ἕλληνα, ὡς ἔκδοσις δέ, τὸ καύχημα, ἐφ' ᾧ σεμνύνονται καὶ ὑπερηφανεύονται τὰ ἡμέτερα Καταστήματα.

Ἐκ τῆς ἐκδόσεως ταύτης, ἥτις τυχοῦσα μεγίστης κυκλοφορίας ἐγένετο ἐνθουσιωδῶς εὐπρόσδεκτος πανταχοῦ τοῦ Πανελληνίου, ὑπελείφθησαν ἡμῖν ἀντίτυπά τινα ἐπὶ **ἀρίστου καὶ πολυτελοῦς χάρτου.** Τὰ Καταστήματα ἡμῶν, θέλοντα νὰ καταστήσωσιν ἐφικτὴν τὴν ἀπόκτησιν τῆς ἐθνικῆς ταύτης συγγραφῆς εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἢ δὲν ἐπρόφθασαν ἢ δὲν ἠδυνήθησαν ὅπως δήποτε νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτήν, καὶ ἰδίως

Εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν σχολείων καὶ γυμνασίων, εἰς τοὺς φοιτητάς, καὶ τοὺς στρατιωτικοὺς κ.λ.π.

ἀπεφάσισαν τὰ ἐκ **50 τευχῶν** ἀπαρτιζόμενα ταῦτα σώματα νὰ τὰ διανέμωσι

ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ Ἢ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ἀρχομένης τῆς διανομῆς τοῦ Α' τεύχους ἀπὸ τῆς 22 τοῦ τρέχοντος μηνὸς Φεβρουαρίου ἡμέραν Σάββατον.

Σὺν τῇ διανομῇ τοῦ 30 τεύχους οἱ κ. κ. Συνδρομηταὶ θέλουσι λάβει **δωρεὰν** καὶ τὸν **Ἄτλαντα** τῆς Ἱστορίας ταύτης.

Ἡ τιμὴ ἑκάστου τεύχους **συγκειμένου ἐκ 8 τυπογραφικῶν φύλλων, ἤτοι σελ. 80 μεγάλου 8ου σχήματος,** ὁρίζεται ὡς ἑξῆς:

Διὰ μὲν τοὺς ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχίαις κ. κ. Συνδρομητὰς

ΕΙΣ ΛΕΠΤΑ ΕΝΕΝΗΚΟΝΤΑ Διὰ δὲ τὸ ἐξωτερικὸν ἐν γένει **ΕΙΣ ΕΝ ΦΡΑΓΚΟΝ**

τῶν ἐξόδων τῆς ἀποστολῆς ὄντων εἰς βάρος ἡμῶν.

Οὕτω διὰ τῆς ἐξαιρετικῆς ταύτης εὐκολίας, τῆς ἀνεπαισθήτου κατὰ τεῦχος ἑβδομαδιαίας πληρωμῆς, θὰ ἔχωσι πάντες οἱ βουλόμενοι ἐντὸς ὀλίγου χρόνου τὴν **Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους** τοῦ σοφοῦ συγγραφέως.

Οἱ οὕτως ἐγγραφόμενοι συνδρομηταὶ οἱ θέλοντες νὰ πληρώνωσι τμηματικῶς καὶ λαμβάνωσιν ἀνὰ ἓν κατὰ σειρὰν τὰ τεύχη, δύνανται νὰ προσέρχωνται κατὰ πᾶν Σάββατον δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καὶ κατὰ Κυριακὴν μέχρι τῆς μεσημβρίας, ἐν Ἀθήναις μὲν εἰς τὰ ἡμέτερα Καταστήματα καὶ εἰς ἅπαντα τὰ βιβλιοπωλεῖα, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ εἰς τὰ ἁπανταχοῦ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΗΜΕΤΕΡΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Εἰς δὲ τὰς ἄλλας πόλεις Ἑλλάδος καὶ ἐξωτερικοῦ εἰς τὰ ἁπανταχοῦ ἑλληνικὰ βιβλιοπωλεῖα.

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΕΚΠΤΩΣΙΣ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΣ

Εἰς ὅσους θέλουν νὰ προπληρώσωσι καὶ λάβωσιν ἀμέσως **ὁλόκληρον τὸ σῶμα** παραχωροῦμεν αὐτὸ εἰς τὴν ἑξῆς συγκαταβατικὴν τιμήν, διὰ μὲν τοὺς ἐν Ἑλλάδι κ. κ. συνδρομητάς:

ΔΡΑΧΜΑΣ ΜΟΝΟΝ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ διὰ δὲ τοὺς ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ **ΦΡΑΓΚΑ ΧΡΥΣΑ ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ**

Εἰς τοὺς ἐμβάζοντας ἡμῖν τὸ ἀντίτιμον ἀποστέλλομεν ἀμέσως ταχυδρομικῶς ἐπὶ συστάσει, καὶ ὑπὸ ἰδίαν ἡμῶν εὐθύνην, ὁλόκληρον τὸ σῶμα μετὰ τοῦ Ἄτλαντος, ἐλεύθερον ἐξόδων ἀποστολῆς, τὰ ὁποῖα θὰ εἶνε εἰς βάρος ἡμῶν.

Ὅθεν πρόδηλον ὅτι οἱ προπληρώνοντες θὰ ἀποκτήσωσιν εἰς τὸ **ἥμισυ σχεδὸν τῆς ἀρχικῆς τιμῆς** τὸ πολύτιμον σύγγραμμα.

ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

Οἱ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ κ. κ. συνδρομηταί, οἱ κατὰ τεῦχη ἐγγραφόμενοι, δέον νὰ προκαταβάλωσι τὴν ἀξίαν ΠΕΝΤΕ τουλάχιστον τευχῶν, μετὰ τὴν λῆψιν τῶν ὁποίων τὴν ἀξίαν **ἑτέρων πέντε** καὶ οὕτως ἑφεξῆς.

Ὅσοι τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν θέλουσιν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ νὰ προπληρώσωσιν ὁλόκληρον τὴν ἀξίαν τοῦ συγγράμματος, δέον νὰ λάβωσι παρὰ τῶν αὐτόθι εἰς ἕκαστον μέρος κ. κ. βιβλιοπωλῶν διπλότυπον ἀπόδειξιν τῶν Καταστημάτων μας, φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν καὶ σφραγίδά μας καὶ ἰσχύουσαν μέχρις οὗ ἤθελον λάβει ἐντὸς ὀλιγίστων ἡμερῶν τὸ πληρωθὲν ἀντίτυπον τῆς «Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.»

Ἡ διανομὴ τοῦ Α΄ου τεύχους ἄρχεται τὴν 22αν τρέχοντος μηνὸς Φεβρουαρίου ἡμέραν Σάββατον.

Πᾶσα αἴτησις συνοδευομένη μὲ τὸ ἀντίτιμον δέον νὰ γίνεται δι' ἐπιστολῆς συστημένης καὶ νὰ ἀπευθύνεται:

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Καταστημάτων **Ἀνέστη Κωνσταντινίδου** Εἰς Ἀθήνας

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Φεβρουαρίου 1891. **ΑΝΕΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ**